

Jaarverslag en Jaarrekening 2024

GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Inleiding	3
1. PROGRAMMAPLAN	6
1.0. Programma COVID-19	6
1.1.1. Programmalijn Fysieke veiligheid & beschermingssss	6
1.1.2. Programmalijn Gezondheid in de wijk	11
1.3. Inkoop Jeugdhulp Zeeland	21
1.4. Overhead en lastentoerekening	23
1.5. Algemene dekkingsmiddelen	23
1.6. Onvoorzien	25
1.7. Vennootschapsbelasting	25
2. PARAGRAFEN	26
2.1. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	26
2.2. Paragraaf Bedrijfsvoering	26
2.3. Paragraaf Financiering	34
2.4. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	36
2.5. Paragraaf Verbonden partijen	42
2.6. Wet open overheid (Woo)	43
3. JAARREKENING	44
3.1 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	44
3.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	46
3.2.1 Analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarstukken	46
3.2.2 Aanwending van het bedrag voor onvoorzien	50
3.3. Wet Normering Topinkomens	50
3.4. Overzicht van baten en lasten per taakveld	54
3.5. Overzicht Incidentele/structurele lasten en baten per programma	56
3.6 Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	57
3.7. Balans per 31 december	58
3.8. Toelichting op de balans	63
3.8.1. Vaste activa	63
3.8.2. Vlottende activa	65
3.8.3. Passiva	66
3.8.4. Vlottende Passiva	69
3.9. Rechtmatigheidsverantwoording van het Dagelijks Bestuur	71

3.10. SiSa-bijlage bij de jaarrekening	73
3.11 Vaststelling jaarrekening 2024.....	77

Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2024 van Gemeenschappelijke Regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Ook in dit jaar heeft GGD Zeeland zich samen met de Zeeuwse gemeenten ingezet voor een sterke publieke gezondheid in Zeeland. Dit hebben wij gedaan vanuit onze missie: 'Samen werken aan gezonder en veiliger leven in Zeeland!'.

Opzet

De verantwoording over de realisatie van de doelen voor 2024 is opgebouwd rondom de programma's Publieke Gezondheid, Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland en Veilig Thuis. In lijn met het VZG-rapport 'Afspraken over samenwerken met gemeenschappelijke regelingen' comprimeren we het jaarverslag om in meer beknopte vorm een transparante toelichting te geven op de realisatie van de doelen. In de rapportage geven we vanuit het principe 'management by exception' alleen de echte afwijkingen ten opzichte van de beoogde doelen aan. Doelen die afdoende bereikt zijn, worden niet nader benoemd. Daarnaast staat de financiële verantwoording in de jaarrekening 2024.

Het programma Publieke Gezondheid bestaat uit drie programmalijnen:

- Fysieke Veiligheid en bescherming
- Gezondheid in de wijk
- Sociale veiligheid

Bestuurlijke aandachtspunten jaarverslag

Zeeland pandemisch paraat

In 2023 en 2024 ontving GGD Zeeland incidentele gelden van de rijksoverheid voor de versterking van infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid (SPUK VIP). Door toevoeging van extra capaciteit, deskundigheidsbevordering en (boven-)regionale samenwerking met andere GGD-en, wordt GGD Zeeland in staat gesteld de kerntaken zo optimaal mogelijk uit te voeren. We borgen hiermee ook de ervaringen en lessen uit de COVID-periode in de huidige organisatie. Voor komend jaar wordt door de rijksoverheid extra middelen beschikbaar gesteld met als doel de capaciteit die voortkomt uit de uitvoering van het programma Versterking infectieziektebestrijding en Pandemische Paraatheid (SPUK VIP, 2023-2024) te bestendigen.

COVID-19

De vaccinatieronde tegen corona in het najaar van 2024 is afgerond. Er is net als voorgaande vaccinatierondes geprikt op meerdere zogenoemde 'fijnmazige' locaties in Zeeland. Volgens de prognose van het RIVM werden in Zeeland ongeveer 71.500 personen verwacht voor een vaccinatie. Dit aantal is ook daadwerkelijk gerealiseerd. Hiermee positioneren we ons boven het landelijke gemiddelde van de opkomst.

Vaccinatiegraad

Eind 2023 waren verschillende berichtgevingen rond de vaccinatiegraad in Zeeland. Deze berichtgeving ging over de lage vaccinatiegraad bij tweejarigen, de zorgen hierover voor de groepsimmunitet en het risico op uitbreken van infectieziekten. Naar aanleiding hiervan zijn we in 2024 samen met de Zeeuwse gemeenten intensiever met dit onderwerp aan de slag gegaan.

Dit heeft geresulteerd in diverse informatie- en communicatiemomenten en uiteindelijk in augustus 2024 tot de oprichting van een Taskforce Vaccinatiegraad Rijksvaccinatieprogramma.

In deze Taskforce werken vertegenwoordigers van de Zeeuwse gemeenten samen met inhoudelijke deskundigen van de GGD aan het overkoepelende doel om de vaccinatiegraad blijvend te verhogen.

Toekomst Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Eind 2024 is het plan 'toekomst JGZ; Samen voor een Gezonde Jeugd' vastgesteld door het Algemeen Bestuur van GGD Zeeland. In dit plan hebben we duidelijk gemaakt hoe we de dienstverlening van de jeugdgezondheidszorg verder gaan verbeteren en versterken om toekomstbestendig te worden en te blijven. Hiermee kan de JGZ blijvend een sterke bijdrage leveren aan de gezondheid van kind en jeugd, passend bij de wettelijke taken en maatschappelijke opgaven. Om dit te bereiken is een investering nodig om anders te gaan denken én doen, steeds vanuit de gedachte efficiënt en effectief gebruik maken van gemeenschapsgelden.

Veilig Thuis

Veilig Thuis vervult een belangrijke functie in het signaleren, aanpakken en doorbreken van huiselijk geweld en kindermishandeling. Op basis van de toenemende aantallen meldingen, adviezen en vervolgdiensten alsmede de toenemende complexiteit en multiproblematiek blijft inzet noodzakelijk. De verhoging aan instroom van meldingen en adviesaanvragen de afgelopen jaren heeft in oktober 2024 geleid tot een structurele verhoging van de formatie bij Veilig Thuis. Deze extra formatie wordt ingezet voor functies die direct actief zijn binnen het primaire proces. Hiermee werken we aan het beheersen van de wachtlijsten en streven we naar een structurele verlaging hiervan.

Inkoop Jeugdhulp Zeeland

De raamovereenkomsten voor de gezamenlijke inkoop van specialistische jeugdhulp zijn, binnen de kaders van de overeenkomsten, verlengd tot 1 januari 2026. Een nieuwe aanbesteding is in voorbereiding. Deze is gebaseerd op de Regiovisie Jeugdhulp Zeeland 2023-2028, die eind 2023 is vastgesteld door alle dertien Zeeuwse gemeenteraden. De Regiovisie is in lijn met de landelijke Hervormingsagenda Jeugd.

In 2023 is een onderzoek naar de governance van de inkoop van jeugdhulp uitgevoerd. Daarbij is ook het samengaan met de inkoop van beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang uitgewerkt. In 2024 is besloten om de uitwerking van het samengaan tot nader order aan te houden. Eind 2024 is afgesproken een variant van samenwerken bij het sociaal domein in Zeeland nader te onderzoeken.

De verwerkingswijze voor de lasten van jeugdhulp is, bij het opstellen van de jaarrekening 2023, gewijzigd. Die lasten worden niet langer bij de GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland verwerkt, maar bij de deelnemende gemeenten. Dat heeft gevolgen voor de P&C-cyclus bij GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland en gemeenten en voor de accountantscontrole. De inkooporganisatie blijft dezelfde taken uitvoeren. Voor het adviseren over het vast- en bijstellen van de begroting voor jeugdhulp is een prognosemodel ontwikkeld dat in 2023 voor de eerste keer is gebruikt. Dat model maakt voorspellen en analyseren beter mogelijk.

Landelijke ontwikkelingen: IZA/GALA

GGD Zeeland richt met gelden uit de SPUK IZA en in opdracht van de Zeeuwse gemeenten een provinciale preventie-infrastructuur in. Het doel is om binnen deze structuur niet-vrijblijvende provinciale samenwerkingsafspraken te maken over gezondheidsbevordering van de populatie als geheel en specifiek voor risicogroepen.

Daarnaast hebben we in 2024 de opdracht gekregen om de vijf ketenaanpakken uit het GALA te implementeren, zodat deze bereikbaar zijn voor alle Zeeuwse inwoners die er baat bij hebben. De vijf ketenaanpakken dragen bij aan de verbetering van de gezondheid van volwassenen en ouderen.

Samenwerking GGD/RUD/VRZ en verkenning gezamenlijke huisvesting

In 2024 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met een inhoudelijke samenwerkingsagenda GGD, RUD en VRZ voor de komende vijf jaar (2024-2028). Op de locatie Segeerssingel van VRZ is een samenwerkingsvleugel ingericht, bestaande uit flexplekken en vergaderruimtes. Dit is een plek voor ontmoeting, werk en overleg. Alle medewerkers van GGD, RUD en VRZ kunnen deze vleugel gebruiken. Daarnaast is door het Algemeen Bestuur besloten een businesscase uit te werken om de bedrijfsvoering van GGD en VRZ samen te voegen vanuit het principe 'gezamenlijk tenzij...' en de keuze voor gezamenlijke huisvesting voor GGD en VRZ uit te werken in een businesscase. Deze businesscase wordt in april 2025 ter besluitvorming voorgelegd aan de Algemeen Besturen.

In 2024 zijn diverse bijeenkomsten geweest met de gemeenteraadsleden over het thema samenwerking en huisvesting.

Basis op orde

Vanaf 2023 zijn noodzakelijke middelen toegekend om de basis op orde te brengen bij GGD Zeeland. Dit was nodig omdat we op diverse onderdelen door de ondergrens zakten. De uitwerking van het plan 'Basis op Orde' is conform planning doorgelopen in 2024. In het vierde kwartaal van 2024 is een externe tussenevaluatie van de implementatie van de 'Basis op Orde' uitgevoerd door Lysias advies. Deze tussenevaluatie is in december 2024 behandeld in het Algemeen Bestuur. Lysias concludeert onder meer dat de capaciteitsinzet en aandacht voor het uitvoeren van de wettelijke taken is verbeterd en dat de GGD financieel minder kwetsbaar is door de verbetermaatregelen die daarop zijn genomen. De uitdaging voor komende jaren is het binden en boeien van medewerkers in de lijnorganisatie zoals de GGD nu is. In 2025 wordt verder gewerkt aan het op orde brengen van de basis.

1. PROGRAMMAPLAN

1.0. Programma COVID-19

In dit programma wordt nog de COVID afwikkeling verantwoord van de langlopende verplichtingen die hun ontstaan vinden t/m boekjaar 2023.

Wat heeft het gekost

COVID-19	Primair budget	Gewijzigd Budget	Realisatie	Verschil Gewijzigd budget-realiserie
Saldo van baten en lasten	-	-	0	0
Lasten	-	-	57.067	-57.067
Baten	-	-	-57.067	57.067
Eindtotaal	-	-	0	0

1.1.1. Programmaliijn Fysieke veiligheid & bescherming

Beoogd maatschappelijk effect: Inwoners van Zeeland zijn optimaal beschermd tegen schadelijke gezondheidseffecten vanuit de fysieke leefomgeving.

Onder de Programmaliijn Fysieke Veiligheid en bescherming vallen activiteiten die onder te verdelen zijn in vier taakvelden (wettelijke kaders):

- 1) Uitbraken van infectieziekten worden voorkomen.
- 2) Toezichttaken worden in opdracht van gemeenten uitgevoerd.
- 3) Fysieke leefomgeving draagt bij aan gezondheid.
- 4) Inzet GGD bij rampen en crisis.

1. Uitbraken van infectieziekten worden voorkomen

Het bevorderen, beschermen en beveiligen van de gezondheid van alle inwoners met specifieke aandacht voor de lichamelijke en geestelijke ontwikkeling van jeugdigen van 0-19 jaar, zowel individueel als op populatieniveau is opgenomen in de Wet Publieke Gezondheid (Art. 2 en 6 t/m 12).

Hoofddoel	Uitbraken van infectieziekten worden voorkomen			
Subdoel	a. Het voorkomen van het verspreiden van infectieziekten. b. Acut ingrijpen bij het opkomen van bestaande of nieuwe infectieziekten. c. Optimale hygiëne in de openbare gezondheidszorg. d. De vaccinatiegraad is op het vereiste niveau volgens de normen van het RIVM. e. Het voorkomen van resistente bacteriën tegen antibiotica in zorginstellingen.			
Indicatoren		2022	2023	2024
	Het percentage geconstateerde SOA	22,3%	21,6%	20,3%
	Het aantal opgespoorde infecties TBC	10	9	21

Hoofddoel		Uitbraken van infectieziekten worden voorkomen		
	Het aantal meldingen van infectieziekten (excl. COVID-19)	210	358	787
	Vaccinatiegraad van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP)	84,2%	74,8%	73,1%
Bereikt resultaat	<p>SOA</p> <p>In 2024 voerde de afdeling seksuele gezondheid van GGD Zeeland 1320 SOA-consulten uit, waarbij in 20,3% van de gevallen een SOA-diagnose werd gesteld. Chlamydia bleef, zoals in voorgaande jaren, de meest voorkomende diagnose op de SOA-sprekuren. Hierop volgden de SOA's gonorrhoe en syfilis. Bovendien werden er thuishesten geleverd voor jongeren onder de 25 jaar zonder SOA-gerelateerde klachten. In 2024 werden 194 thuishesten uitgevoerd bij 133 vrouwen en 61 mannen. Het SOA-vindpercentage onder deze thuishesten was 7% bij vrouwen en 11% bij mannen. Daarnaast werden in 2024, 87 sense consulten uitgevoerd, dit zijn consulten voor mensen onder de 25 jaar met vragen op het gebied van seksualiteit. Denk hierbij aan anticonceptievragen, normaliteitsvragen of problemen op het gebied van seksualiteit. De meeste sense consulten gingen over anticonceptie en pijn bij het vrijen. Tot slot werden 68 PrEP-intakes en 132 PrEP-vervolgconsulten uitgevoerd, waarbij het gemiddelde SOA-vindpercentage 12,5% was.</p> <p>TBC</p> <p>In 2024 is het aantal meldingen van actieve TBC-infecties (21) en latente TBC-infecties (30) hoger dan in 2023. Alle infecties zijn adequaat opgevolgd met bron- en contactonderzoek, voorlichting en behandeling. In 2024 zijn er 97 BCG-vaccinaties gegeven. De BCG-vaccinatie wordt aangeboden aan kindjes waarvan één of beide ouders van oorsprong afkomstig zijn uit TBC-risicolanden. Reizigers naar hoog risicolanden kregen een aanvullend reisadvies op het gebied van TBC. Ook in 2024 is de Mobiele Röntgen Unit (MRU) regelmatig ingezet voor spreekuren in Terneuzen alsook voor diverse contactonderzoeken en screening asielzoekers op locatie. In totaal zijn er met de MRU 931 foto's gemaakt.</p> <p>Infectieziekten</p> <p>GGD Zeeland versterkt sinds 2023 haar infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid. Er is in 2024 ingezet op extra formatie, deskundigheidsbevordering en bovenregionale samenwerking op het gebied van monitoring en surveillance. Wij borgen hiermee ook de ervaringen en lessen uit de COVID-periode in de huidige organisatie.</p> <p>Het totaal aantal meldingsplichtige infectieziekten (op basis van de Wet Publieke Gezondheid) is in het jaar 2024 fors gestegen. Dit komt voornamelijk door het aantal kinkhoest meldingen. Ook de bof is in opkomst. Daarnaast is er een toename in het aantal meldingen van bijzonder resistente micro-organismen. Opvallend genoeg zijn het aantal meldingen van de invasieve groep A-streptokokken juist gedaald. In de provincie Zeeland zijn geen mazelen-infecties vastgesteld.</p> <p>COVID</p> <p>Half september is GGD Zeeland gestart met de COVID-19 najaarsvaccinatiecampagne.</p>			

Volgens de prognose van het RIVM werden in Zeeland ongeveer 71.500 personen verwacht voor een vaccinatie. Dit aantal is daadwerkelijk gerealiseerd. GGD Zeeland positioneert zich daarmee boven het landelijk gemiddelde van de opkomstprognoses. Er is geprikt op zes grotere locaties en twaalf kleinere priklocaties (zogenaamde “fijnmazige” locaties met minder frequente openingstijden). De campagne is begin december afgerond. Voorafgaand en aansluitend aan de campagneperiode is op de hoofdlocatie van GGD Zeeland voorzien in een “basiscapaciteit” waarbij zeer specifieke doelgroepen (uitsluitend op verwijzing van een medisch specialist) een covidvaccinatie konden krijgen.

Vaccinatiegraad

Naar aanleiding van de dalende vaccinatiegraad is de Taskforce vaccinatiegraad gestart, waarin een afvaardiging van verschillende teams van GGD Zeeland en gemeenten bij elkaar komen om acties in te zetten om de vaccinatiegraad blijvend te verhogen.

In juni 2024 heeft het RIVM de vaccinatiecijfers gepubliceerd van onder andere de vaccinaties bij zuigelingen geboren in 2021. Deze cijfers laten opnieuw een daling van de vaccinatiegraad in Zeeland zien. Met als directe aanleiding het RIVM-vaccinatie rapport 2024 en de signalen dat de vaccinatiegraad in één gemeente opvallend laag was, is door de jeugdgezondheidszorg een onderzoek uitgevoerd naar de registraties van de DKTP-vaccinaties in Kinddossiers. In de afgelopen maanden zijn alle registraties in de dossiers van kinderen met geboortjaar 2021-2024 doorlopen. Indien nodig zijn correcties gemaakt.

Sinds kort maakt het RIVM gebruik van een nieuwe methodiek waarmee zij kunnen zien welke kinderen DKTP-basis immuun zijn op 2-jarige leeftijd, onafhankelijk van de kwaliteit van bovengenoemde registraties. Met deze nieuwe methodiek heeft het RIVM – voor alle Nederlandse gemeenten – eind vorig jaar opnieuw de vaccinatiegraad van de DKTP-basis immuun op 2-jarige leeftijd bepaald. Dit cijfer is niet 1 op 1 te vergelijken met de cijfers uit het jaarlijkse vaccinatie rapport, maar geeft een globale indruk dat de landelijke vaccinatiegraad DKTP-basis immuun op 2-jarige leeftijd een aantal procenten stijgt, zo ook in Zeeland. Hierdoor zijn de cijfers meer in lijn met voorgaande jaren.

Taskforce Vaccinatiegraad Rijksvaccinatieprogramma

Onder het motto *Samen leren door doen* is de Taskforce Vaccinatiegraad Rijksvaccinatieprogramma in augustus 2024 van start gegaan. In de Taskforce werken vertegenwoordigers van de Zeeuwse gemeenten samen met inhoudelijke deskundigen van GGD Zeeland aan het overkoepelende doel om het aantal deelnemers aan het Rijksvaccinatieprogramma te vergroten. We hebben onder andere een start gemaakt met de volgende activiteiten:

- (1) Om een nog beter beeld te krijgen van de beweegredenen van ouders en jongeren om wel of niet te vaccineren is onder jeugdverpleegkundigen en jeugdartsen die het RVP uitvoeren een vragenlijst uitgezet. De resultaten leveren we voorjaar 2025 op.
- (2) We hebben de klantreis van ouders en jongeren in kaart gebracht rondom de verschillende vaccinatiecontactmomenten en communicatie uitingen met als doel de drempel voor vaccineren voor ouders en jongeren zo laag mogelijk te maken.
- (3) In bovenregionaal verband ZeeBraLim is een begin gemaakt met het onderzoek

Hoofddoel	Uitbraken van infectieziekten worden voorkomen
	<p>naar het gebruik van digitale kinddossiers voor tussentijdse monitoring van de vaccinatiegraad. Opbrengsten van het onderzoek bij GGD Hart van Brabant worden na oplevering vertaald binnen GGD Zeeland.</p> <p>(4) Gemeente Middelburg is in het najaar van start gegaan met het ontwikkelen van een communicatiecampagne die gericht is op het verhogen van de vaccinatiegraad onder kinderen tot en met 12 jaar in Middelburg. GGD Zeeland is hierbij vanuit de Taskforce nauw betrokken. Het primaire doel van de campagne is om ouders goed te informeren over de noodzaak en voordelen van vaccinaties. Drie keer per jaar publiceren we een Update Taskforce Vaccinatiegraad RVP waarin we een laatste stand van zaken van onze activiteiten geven. De eerste is verschenen in december.</p>

2. Toezichttaken worden in opdracht van gemeenten uitgevoerd

Het toetsen van voorzieningen in kinderopvang en maatschappelijke ondersteuning op kwaliteitskaders is opgenomen in de Wet Harmonisatie Kinderopvang en Peuterspeelzaalwerk, de Wet Kinderopvang (art. 1.61 t/m 1.63) en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (art. 3.4).

Hoofddoel	Toezichttaken worden in opdracht van gemeenten uitgevoerd			
Subdoel	<p>a. Gemeenten hebben zicht op de kwaliteit van de kinderopvang.</p> <p>b. Gemelde calamiteiten en geweldsincidenten in het kader van de Wmo zijn onderzocht.</p>			
Indicatoren		2022	2023	2024
	Percentage uitgevoerde opgedragen inspecties kinderopvang	100%	100%	100%
	Tevredenheid toezichthouden Wmo (niet meetbaar)	-	-	-
	Aantal gemelde en onderzochte calamiteiten en geweldsincidenten	5	7	12
Bereikt resultaat	<p>In 2024 is 100% van de opgedragen inspecties uitgevoerd.</p> <p>In 2024 zijn 12 calamiteiten en geweldsincidenten gemeld. Zes meldingen voldeden echter niet aan de wettelijke definitie en zijn niet verder in behandeling genomen. De resterende zes meldingen betroffen verschillende calamiteiten, variërend van grensoverschrijdend gedrag tot suicide. De meldingen in 2024 hadden betrekking op de gemeenten Hulst (2x), Middelburg (1x), Terneuzen (1x) en Goes (2x).</p> <p>In drie van de zes meldingen was na ontvangst geen vervolgactie nodig, omdat melder naar het oordeel van de toezichthouder de melding al volledig had onderzocht en er verbeterpunten waren opgepakt. De resterende drie meldingen zijn verder in behandeling genomen.</p>			

3. Fysieke leefomgeving draagt bij aan de gezondheid

Het bevorderen van en adviseren over gezondheid en medische milieukundige zorg aan gemeenten, instellingen en burgers' is vastgelegd in de Wet Publieke Gezondheid (Art. 2, 5, 5a, 13,15 en 16). Daarnaast is de GGD betrokken bij de voorbereiding van de Omgevingswet: 'het adviseren van gemeenten over het in stand houden van een veilige en gezonde leefomgeving en goede omgevingskwaliteit'. (Artikel 1.3 Omgevingswet).

Hoofddoel				
Fysieke leefomgeving draagt bij aan de gezondheid				
Subdoel	a. Het vergroten van de kennis over een zo gezond mogelijke leefomgeving. b. Benutten van de kansen die de Omgevingswet biedt.			
Indicatoren		2022	2023	2024
	Aantal adviezen medische milieukunde	88	106	142
	Aantal adviezen uitgebracht op (ruimtelijke) plannen van de gemeenten, omgevingsvisies en omgevingsplannen	9	25	12
Bereikt resultaat	<p>Adviezen Medische Milieukunde zijn opgebouwd uit vragen van burgers en vragen van gemeenten. De burgervragen waren divers en gaan met name en in afnemend aantal over vocht- en schimmelproblematiek (40), PFAS (23) en houtrook (15). Daarnaast zijn er onder meer vragen over kwik, magnetische velden en gewasbeschermingsmiddelen beantwoord. Tevens zijn er vanuit de gemeenten een aantal complexere vragen, omgevingstafels, omgevingsvisies en plannen binnen gekomen. Het aantal omgevingstafels is na de invoering van de Omgevingswet gedaald. Dit heeft onder andere te maken met het feit dat er bij de gemeente in december 2023 nog veel aanvragen volgens de oude manier zijn ingediend. Er zijn wel meer losse vragen gesteld, onder andere via zogenaamde BOPA's (buitenplanse omgevingsactiviteiten). Daarnaast zijn er vragen gesteld over vergunningaanvragen voor het bouwen van een geitenhouderij, bouwen nabij een drukke weg, verandering van activiteit van akkerbouwbedrijven, bouw van windmolens en bij kleine en grotere woonprojecten in de gemeente. Omdat er minder omgevingstafels zijn georganiseerd geeft dit een vertekend beeld in de indicatoren. De verwachting is dat het aantal tafels in 2025 weer zal toenemen.</p> <p>In een drietal gemeenten is dit jaar ingezet op het opstellen voor een lokaal hitteplan voor de gemeente. In het kader van klimaatverandering vraagt dit om aandacht voor de gezondheidsrisico's voor de kwetsbare doelgroepen. Denk hierbij vooral aan ouderen, kinderen en chronisch zieken.</p> <p>PFAS vraagt nog steeds veel inzet van het team, hierbij gaat het zowel om vragen van burgers (over impact op de gezondheid door eieren, moestuin gebruik en het nut van het doen van bloedonderzoek) als vanuit de gemeente, provincie en landelijk. Denk hierbij aan moestuinen, zeeschuim, seaspray, etc. en deelname en input leveren op landelijke onderzoeken. De samenwerking met de RUD en VRZ zorgt ervoor dat we hierin samen optrekken en elkaar indien mogelijk betrekken.</p>			

4. Inzet GGD bij rampen en crisis

Het 'bestrijden en voorbereiden op bestrijding van een crisissituatie' is opgenomen in de Wet Publieke Gezondheid (art. 2 e.v.) en de Wet Veiligheidsregio's (o.a. art. 32).

Hoofddoel Inzet GGD bij rampen en crises				
Subdoel	a. De GGD is voorbereid op inzet bij crises en/of calamiteiten. b. De GGD levert een doeltreffende inzet (24/7) bij crises en calamiteiten.			
Indicatoren		2022	2023	2024
	Aantal beschikbare medewerkers voor crisis en calamiteiten dat geschoold en geoefend is	37	37	40
Bereikt resultaat	De GGD heeft 4 wettelijke crisistaken: infectieziektebestrijding, medische milieukunde, psychosociale hulpverlening en gezondheidsonderzoek na rampen. Hiervoor is het GGD Rampen Opvang Plan (GROP) opgesteld, waarin beschreven staat hoe de crisisorganisatie is opgebouwd en wanneer en hoe deze opgeschaald wordt bij een crisis. Naast de algemene crisisrollen van crisiscoördinator/voorzitter CBT, communicatie en ondersteuning, zijn er crisisfunctionarissen aangesteld om deze 4 crisistaken uit te voeren tijdens een crisis. Alle crisisfunctionarissen zijn voor deze rollen opgeleid, getraind en geoefend volgens het OTO-jaarplan. Naast deze crisistaken worden ook functionarissen opgeleid, getraind en geoefend om ingezet te kunnen worden voor /continuïteitscrises (zoals uitval stroom, cybercrime, personeelsschaarste etc).			

5. Wat heeft het gekost

Fysieke Veiligheid & Bescherming	Primair budget	Gewijzigd Budget	Realisatie	Vershil Gewijzigd budget-Realisatie
Saldo baten en lasten	1.552.000	1.887.827	1.733.426	154.400
Lasten	3.877.679	9.314.357	7.338.379	1.975.978
Baten	-2.325.679	-7.426.530	-5.604.953	-1.821.577
Gerealiseerd resultaat	1.552.000	1.887.827	1.733.426	154.400

Voor de analyse van de cijfers wordt verwezen naar Hoofdstuk 3 Jaarrekening.

1.1.2. Programmalijn Gezondheid in de wijk

Beoogd maatschappelijk effect: De Zeeuwse inwoners zijn én voelen zich gezonder

Alle activiteiten binnen de Programmalijn Gezondheid in de wijk zijn onder te verdelen in drie taakvelden (wettelijke kaders): 1) Kinderen groeien gezond op, 2) Gezondheid van volwassenen en ouderen is verbeterd en 3) Gezonde leefstijl is de norm voor inwoners van Zeeland.

Relevante informatiebronnen zijn de Gezondheidsmonitors, VTV, CBS, Waar staat je gemeente alsook landelijke nota's, zoals Landelijke nota gezondheidsbeleid, Landelijk Professioneel Kader JGZ en Preventie-akkoord.

1. Kinderen groeien gezond op

Kinderen die een gezonde start in het leven hebben en een gezond eet- en leefpatroon van jongs af aanleren, houden dat in de regel hun hele leven vol.

Hoofddoel		Kinderen groeien gezond op		
Subdoel	<ul style="list-style-type: none"> a. Alle Zeeuwse kinderen/jongeren zijn in beeld. b. Risico's en problemen worden vroegtijdig gesignaleerd en opgepakt. c. Uitkomsten van de jeugdmonitor zijn verwerkt in uitvoering Jeugdgezondheidszorg (JGZ). d. Landelijke speerpunten zijn vertaald naar de Zeeuwse schaal en in het basispakket geborgd. 			
	Gemiddeld % opkomst JGZ (ijkmomenten)	2022	2023	2024
	2wks huisbezoek	98,9%	99,2%	99,6%
	4wks contactmoment	96,1%	95,8%	97,2%
	2mnds contactmoment	92,4%	92,8%	93,8%
	3mnds contactmoment	96,8%	97,4%	94,0%
	5mnds contactmoment	97,7%	98,2%	94,9%
	18mnds contactmoment	86,4%	88,2%	87,0%
	PGO 5	56,6%	74,0%	74,3%
	PGO 13	60,6%	69,3%	81,8%
Bereikt resultaat	<p>Alle Zeeuwse kinderen/jongeren zijn in beeld en Risico's en problemen worden vroegtijdig gesignaleerd en opgepakt.</p> <p>Bij de drie contactmomenten in de eerste twee maanden na de geboorte is in 2024 het opkomstpercentage gestegen. Bij het 3mnds- en het 5mnds-contactmoment is het gedaald. Een mogelijke verklaring is de verandering in bron van het cohort. Tot 2023 gebruikten we de geboortecijfers van het CBS als bron en sinds 2024 de actieve dossiers in het kinddossier. In 2024 is bovendien het beleid geweest dat wanneer de contactmomenten van 3mnd en 5mnd niet direct op het juiste moment gepland konden worden, dat er dan een vaccinatiemoment gepland moest worden (vaccinaties moeten op het juiste moment) en het contactmoment met onderzoek later. Dat is vervolgens onder een andere naam in het kinddossier vastgelegd.</p> <p>Wij zagen bijna alle kinderen en hun ouders in de eerste achttien maanden van hun leven. Om risico's en problemen vroegtijdig te kunnen signaleren en op te pakken, hebben we het risico gestuurd werken geïmplementeerd op het 18 mnds-contactmoment, middels de evidence-based methode SPARK. SPARK staat voor Signaleren van Problemen en Analyseren van het Risico bij opvoeden en opgroeien van Kinderen en is ontstaan vanuit de vraag: "Hoe signaleren we eerder en beter opvoed- en opgroei problemen bij kinderen?" De SPARK-</p>			

methode zorgt voor zorg op maat met behulp van een gevalideerd instrument en maakt een valide en betrouwbare selectie van ouders die meer of minder zorg nodig hebben. Gemiddeld volgt 30% van de kinderen na het invullen van de vragenlijst het laag-risicopad.

Uitkomsten van de jeugdmonitor zijn verwerkt in uitvoering JGZ.

De vierjaarlijkse jeugdmonitor op basis van onze wettelijke taak vanuit de WPG is in 2024 regulier afgenomen. Zeeuwse jongeren ervaren hun gezondheid slechter, ervaren meer stress en zitten minder lekker in hun vel dan voorgaande jaren. Daarnaast zien we een toename van ongezond gedrag, zoals roken en vaperen. Alcoholgebruik onder Zeeuwse jongeren blijft onveranderd hoog. Andere verontrustende ontwikkelingen zijn de verminderde acceptatie van homoseksuele jongeren en transpersonen en een toename in pesten. Ter verdieping en om resultaten van het vragenlijstonderzoek beter te begrijpen, wordt landelijk aanvullend onderzoek uitgevoerd in groeps gesprekken en individuele interviews met jongeren. De resultaten van dit aanvullende onderzoek worden na de zomer van 2025 gepubliceerd. We hebben stappen gezet in het integreren van de data uit de monitor in onze beleidscyclus. Het plan 'Toekomst JGZ; Samen voor een Gezonde Jeugd' bevat de inhoudelijke speerpunten en wordt vanaf 2025 in een periode van drie jaar uitgevoerd.

Landelijke speerpunten zijn vertaald naar de Zeeuwse schaal en in het basispakket geborgd.

We werken met de preventieagenda en de strategische agenda van het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ) en hebben deze vertaald naar onze eigen visie op de JGZ in Zeeland. Deze visie levert tevens kaders voor het toekomstbestendig maken van onze dienstverlening middels het programma 'Toekomst JGZ; samen voor een gezonde jeugd' dat in 2024 opgeleverd is. Een onderdeel daarvan is de noodzaak tot anders organiseren en werken om het tekort in het aantal jeugdartsen op te vangen.

Verder had in 2024 de JGZ te maken met een grotere capaciteitsuitval dan begroot. Het verzuimpercentage zat op 6,6%, tegen 7,2% in 2023 (bij een begroot percentage van 5,3%). Tegelijkertijd was er aanvullend ook sprake van een capaciteitsverlies als gevolg van ouderschapsverlof en zwangerschapsverlof waardoor extra capaciteit benodigd was. Dit heeft er enerzijds toe geleid dat er hogere lasten gemaakt zijn (o.a. voor inhuur van extra personeel).

2. Gezondheid van volwassenen en ouderen is verbeterd

Een gezonde leefstijl van volwassenen en ouderen kan de kwaliteit van leven verbeteren.

Hoofddoel	Gezondheid van volwassenen en ouderen is verbeterd
Subdoel	<p>a. De rol en positie van de GGD gericht op de gezondheid van volwassenen en ouderen is bepaald en er wordt op ingezet.</p> <p>b. De resultaten uit de gezondheidsmonitors, VTV en andere bronnen voor volwassenen en ouderen zijn vertaald naar speerpunten in de aanpak.</p>
Indicatoren	<p>Voor volwassenen nog nader te bepalen, i.c.m. vaststelling strategische agenda.</p> <p>Voor ouderen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zeeuwse ouderen zijn niet eenzaam • Zeeuwse ouderen hebben een gezonde leefstijl
Bereikt resultaat	<p>GGD Zeeland richt met gelden uit de SPUK IZA en in opdracht van de Zeeuwse gemeenten een provinciale preventie-infrastructuur in, waarbij het doel is om binnen deze structuur niet-vrijblijvende provinciale samenwerkingsafspraken te maken over gezondheidsbevordering van de populatie als geheel en specifiek voor risicogroepen. Daarnaast kreeg GGD Zeeland de opdracht om de vijf ketenaanpakken uit het GALA te implementeren, zodat deze bereikbaar zijn voor alle Zeeuwse inwoners die er baat bij hebben. De vijf ketenaanpakken dragen bij aan de verbetering van de gezondheid van volwassenen en ouderen. De Gecombineerde Leefstijlinterventie (GLI) stimuleert een gezonde verandering in leefgewoonten en bevordert zo de algehele gezondheid op lange termijn. De ketenaanpak Valpreventie richt zich op het verminderen van valincidenten en letsels bij ouderen, wat hun zelfvertrouwen vergroot en zo sociaal isolement kan helpen voorkomen, waardoor eenzaamheid kan verminderen. Sociaal Verwijzen, zoals Welzijn op Recept, ondersteunt mensen met milde psychosociale klachten en voorkomen dat zij later in een medisch of psychologisch traject terecht komen. Deze aanpak bevordert het welzijn en voorkomt stress, angst en depressie door het versterken van veerkracht en zelfredzaamheid.</p> <p>GGD Zeeland brengt de gezondheid van Zeeuwse inwoners in kaart via de Gezondheidsmonitors (wettelijke taak). De doelgroep volwassenen en ouderen is in het najaar van 2024 bevraagd; de resultaten verschijnen medio 2025. Door deze gegevens in de Zeeuwse context te plaatsen, ontstaat een scherp beeld van actuele en toekomstige gezondheidsuitdagingen in Zeeland. De inzichten bieden handvatten voor het formuleren van concrete doelen en indicatoren, waarmee effectief beleid kan worden ontwikkeld voor een gezondere Zeeuwse samenleving.</p>

3. Gezonde leefstijl is de norm voor inwoners van Zeeland

Een gezonde leefstijl van jongeren, volwassenen en ouderen kan de kwaliteit van leven verbeteren.

Hoofddoel				
Gezonde leefstijl is de norm voor inwoners van Zeeland				
Subdoel	a. Inzet op leefstijl is een vast onderdeel van de inzet gericht op doel 1 (Kinderen groeien gezond op) en 2 (Gezonde leefstijl is de norm voor de inwoners van Zeeland). b. De onderwerpen / doelen uit het landelijk preventieakkoord zijn vertaald naar de Zeeuwse schaal en er wordt op ingezet.			
Indicator en		2022	2023	2024
	Aantal gezonde scholen	66	68	68
	% jongeren met (ernstig) overgewicht 3,9jr	8%	8%	9%
	% jongeren met (ernstig) overgewicht 5jr	12%	12%	10%
	% jongeren met (ernstig) overgewicht 10jr	19%	19%	17%
	% jongeren met (ernstig) overgewicht 13jr	16%	16%	16%
	% jongeren dat ooit heeft gerookt (een hele sigaret of meer)	21%	21%	26%
	% jongeren dat drinkt, ooit minimaal 1 glas alcohol	37%	37%	36%
	% jongeren dat drinkt, 5 of meer glazen bij 1 gelegenheid	23%	23%	21%
	% volwassenen met (ernstig) overgewicht	49%	49%	50%
	% volwassenen dat rookt	19%	19%	19%
	% volwassenen dat overmatig drinkt (mannen >14 glazen/week, vrouwen >7 glazen/week)	7%	14%	6%
	% volwassenen dat zwaar drinkt (mannen minstens 1x per week 6 of meer glazen per dag, vrouwen minstens 1x per week 4 glazen of meer per dag) en zwaar drinkt	onbekend	onbekend	onbekend

Bereikt resultaat

De Gezonde School-aanpak bevordert de gezondheid en het welbevinden van leerlingen op het (s)bo, v(s)o en mbo. Het is een programma dat onderwijsprofessionals helpt om een gezonde leefstijl op school vanzelfsprekend te maken.

Voor GGD Zeeland vormde de coördinatie en uitvoering van het programma Gezonde School de afgelopen jaren een substantieel aandeel in hoe middels collectieve preventie werd ingezet op de gezondheid en het welbevinden van de jeugdige in Zeeland.

Het aantal jongeren met overgewicht (9% op 3.9 jaar) stijgt langzaam naar 16% op 13-jarige leeftijd. De percentages op de leeftijd van 5 en 10 jaar dalen licht. Landelijk zijn deze percentages in 2024 iets lager: 11,5 % procent van de 4- tot 12-jarigen en 13% procent van de 12- tot 16-jarigen hebben overgewicht. Landelijk is er sprake van een lichte daling. Het percentage jongeren dat alcohol drinkt is iets gedaald. Het percentage dat rookt is gestegen als gevolg van het aantal jongeren dat vapet (2% in 2019, 11% in 2023).

4. Wat heeft het gekost

Gezondheid in de Wijk	Primair budget	Gewijzigd Budget	Realisatie	Vershil Gewijzigd budget-Realisatie
Saldo baten en lasten	11.014.858	11.931.882	11.678.659	253.223
Lasten	11.761.039	12.900.062	13.008.896	-108.833
Baten	-746.180	-968.180	-1.330.237	362.057
Saldo mutatie reserves	-90.000	-187.100	-97.100	-90.000
Onttrekking aan de reserve	-90.000	-187.100	-97.100	-90.000
Eindtotaal	10.924.858	11.744.782	11.581.559	163.223

Voor de analyse van de cijfers wordt verwezen naar Hoofdstuk 3 Jaarrekening.

1.1.3. Programmaliijn Sociale Veiligheid

Beoogd maatschappelijk effect: Het gevoel van veiligheid in het persoonlijke leven is vergroot.

De Programmaliijn Sociale Veiligheid richt zich op het gevoel van veiligheid van inwoners. Het gaat hier om kwetsbare inwoners van Zeeland. Hierbij is signaleren en toeleiding naar ondersteuning of zorg van groot belang. Onder deze programmaliijn vallen activiteiten die onder te verdelen in één taakveld:

1. Zorgwekkende situaties van inwoners worden gesignaleerd en aangepakt

Hoofddoel	Zorgwekkende situaties van inwoners worden gesignaleerd en aangepakt
Subdoel	<ul style="list-style-type: none"> a. Inwoners en professionals met zorgen (om anderen) worden geholpen (via een meldpunt). b. Zorg mijddende inwoners toeleiden naar (lokale) zorg. c. Inwoners zonder zorgverzekering toeleiden naar (lokale) zorg en verzekering.

Hoofddoel	Zorgwekkende situaties van inwoners worden gesignaleerd en aangepakt			
-----------	--	--	--	--

d. Adequate forensische medische zorg verlenen of expertise geven op afroep van politie en justitie.

Indicatoren		2022	2023	2024
	Aantal meldingen Meld- en Actie punt Bemoezorg (MAB)	340	434	462
	Aantal herhaalde meldingen MAB van dezelfde cliënt	83	114	57
	Aantal meldingen vanuit onverzekerde zorg	127	_*	_*
	Aantal verleende medische arrestanten zorg	619	583	813
	Aantal forensische geneeskundige onderzoeken	375	485	595
	Aantal lijkschouwen	361	502	456
	*niet geregistreerd in 2023 en 2024			

Bereikt resultaat

De toename van (meldingen over) mensen met verward gedrag is een landelijke trend die ook in Zeeland zichtbaar is. Het team Meld- en Actiepunt Bemoezorg (MAB) is steeds vaker ook langdurig betrokken, omdat toegeleiden naar reguliere zorg wordt vertraagd door wachtlijsten. Daarnaast houdt zij een vinger aan de pols wat (mede) bijdraagt aan het beperken van herhaalde problematiek en meldingen.

De uitvoering van de forensische geneeskunde staat al enige tijd onder druk door een tekort aan forensisch artsen. Er zijn diverse initiatieven geweest om de forensische geneeskunde in de politieregio Zeeland-West-Brabant overeind te houden. Helaas leidt de optelsom van deze initiatieven nog niet tot structurele oplossingen voor de kwetsbare bezetting. Dat betekent dat dienstverlening op het gebied van lijkschouw, arrestantenzorg en overige forensische medische expertise, soms niet direct uitgevoerd kan worden. Binnen een tijdsbestek van 24 uur wordt dit dan alsnog uitgevoerd. Dat laten de cijfers ook zien. Deze situatie is niet toekomstbestendig en bovendien erg kostbaar, mede in verband met het verplicht organiseren van een achterwacht bij inzet van een ZZP'er.

De drie GGD-en binnen de politieregio zijn in 2023 gestart met het verkennen van alternatieve mogelijkheden om te komen tot een meer robuustere toekomstbestendige oplossing. Een van deze alternatieven is het aangaan van een samenwerking met een partner uit onze buurregio. Het oorspronkelijk in juli 2024 geplande gunningsbesluit op de aanbesteding van de medische arrestantenzorg is door de politie diverse malen uitgesteld en wordt nu verwacht in het eerste kwartaal 2025. Zowel de gunning als de samenwerking zijn relevant voor het goed en duurzaam kunnen inrichten van “ongedeelde” forensische geneeskunde (dus zowel lijkschouw, arrestantenzorg als overige forensische medische expertise in één samenwerkingsverband).

2. Wat heeft het gekost

Sociale Veiligheid	Primair budget	Gewijzigd Budget	Realisatie	Vershil Gewijzigd budget-Realisatie
Saldo baten en lasten	-108.584	-74.319	-101.273	26.954
Lasten	1.222.143	1.309.409	1.624.009	-314.601
Baten	-1.330.727	-1.383.727	-1.725.282	341.555
Eindtotaal	-108.584	-74.319	-101.273	26.954

Voor de analyse van de cijfers wordt verwezen naar Hoofdstuk 3 Jaarrekening.

1.2. Programma Veilig Thuis

Beoogd maatschappelijk effect: Het gevoel van veiligheid in het persoonlijke leven is vergroot.

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Vanuit deze rol levert Veilig Thuis een effectieve bijdrage aan het doorbreken van onveilige situaties en het stoppen van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Iedereen, of je nu slachtoffer, pleger, omstander of professional bent, kan bij Veilig Thuis terecht voor informatie, advies of ondersteuning. Daar waar nodig doet Veilig Thuis onderzoek.

Veilig Thuis Zeeland kent drie teams: het Advies- en Meldingen Team (AMT) en het Ondersteuning- en Onderzoek Team (OOT). Het derde teams betreft de groep gedragswetenschappers, vertrouwensarts, forensisch verpleegkundigen en de beleidsmedewerker. Samen zijn zij het team Kwaliteit en Beleid.

Deze drie teams voeren de wettelijke taken uit zoals deze zijn vastgelegd in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (art 4.) en de Jeugdwet (art. 7) o.b.v. het handelingsprotocol. Middels een versterking van de ketensamenwerking en de inregeling van korte samenwerkingslijnen investeert Veilig Thuis, samen met de ketenpartners, in een vroegtijdige signalering. Dit om escalaties in onveilige situaties, zoals geweld, mishandeling, verwaarlozing of misbruik, te voorkomen of te stoppen en doorbreken.

Tevens is Veilig Thuis in 2024 gestart met het herijken van de wettelijke taken. In de praktijk blijkt dat, b.v. bij stagnatie bij overdracht naar het lokale team, er een periode ontstaat waarin het voorliggend veld en/of hulpverlening de regie nog niet kan oppakken. Veilig Thuis blijft hierdoor, onbedoeld en niet wettelijke verplicht, langer betrokken bij gezinnen. Dit leidt nog steeds tot wachtlijsten binnen zowel het AMT als het OOT.

Hoofddoel		Inwoners bevinden zich in een veilige thuissituatie		
Subdoel	<ul style="list-style-type: none"> a. Inwoners en professionals met zorgen over huiselijk geweld en kindermishandeling vinden de juiste hulp (via een meldpunt Veilig Thuis; Wmo hoofdstuk 4). b. (Acute) veiligheid bieden en toe leiden naar de noodzakelijke zorg. c. Er is voldoende kennis aanwezig over het herkennen en signaleren van situaties van huiselijk geweld en kindermishandeling (inclusief specifieke doelgroepen) bij ketenpartners. 			
Indicatoren		2022	2023	2024
	Advies & ondersteuning AMT	2.784	3.195	3466
	Meldingen AMT	1.990	2.378	2513
	Wachtnlijst AMT	12	53	141
	Overdracht na veiligheidsbeoordeling	1.194	1.441	1540
	Onderzoek gestart OOT	202	173	168
	Voorwaarden en vervolg OOT	201	191	211
	Wachtnlijst OOT	39	58	51
	Trainingen en voorlichting door VT	46	62	44
Bereikt resultaat	<p>De jaarlijkse verhoging aan instroom, bij een nagenoeg gelijkblijvende capaciteit, was één van de grootste oorzaken van de oplopende wachtnlijst, naast een toenemende complexiteit in de casuïstiek, en de daarmee gepaard gaande afstemming met zorgaanbieders en intern benodigde deskundigheidsbevordering. Een andere oorzaak betrof een vertraagde overdracht binnen het lokale netwerk (vanwege gebrek aan capaciteit), waardoor Veilig Thuis soms langer betrokken blijft in casuïstiek dan nodig en overbruggingshulp aanbieden. Deze knelpunten zijn ook door de IGJ beschreven in het rapport <i>“Aanhoudende onveiligheid tijdens het wachten op Veilig Thuis”</i>.</p> <p>In 2024 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de inzet van incidentele extra formatie van 4,89 fte, eerst incidenteel en vanaf 1 januari 2025 structureel. Deze extra formatie is deels ingezet. Arbeidsmarktkrapte i.c.m. ziekte en uitstroom van vaste medewerkers zijn hiervan oorzaken. In 2024 is gestart, onder begeleiding van de externe partij TOC resultants met het implementeren van een werkwijze die sturen op wachtnlijsten en doorlooptijden beter mogelijk maakt. De situatie begin 2024 was dat de medewerkers structureel te veel werk onder handen hadden. Dit leidt tot een gebrek aan overzicht en afronding van diensten. Medio 2024 is het gelukt om het onderhandenwerk te verlagen naar een acceptabel niveau.</p> <p>Productieve uren per medewerker, als ook normbewerkingstijden zijn opnieuw herijkt en geïmplementeerd in 2024. Dit maakt sturen op doorstroom en afronding zowel op teamniveau als individueel per medewerker effectief mogelijk.</p>			

Hoofddoel**Inwoners bevinden zich in een veilige thuissituatie**

Een lange adem is in de aanpak van huiselijk geweld nodig, zoals de wetenschappelijke onderzoeken van Verwey en Jonker aantonen. Het onderzoek laat zien dat vooral de complexiteit van de problematiek, waarover we steeds meer kennis opdoen, ervoor zorgt dat het moeilijk is om het geweld te laten stoppen en dat de aanpak hiervan om specifiek én voldoende aanbod vraagt.

Daarnaast vraagt het landelijke programma Toekomstscenario en de hervormingsagenda Jeugd om versterking van de lokale teams, zodat deze kindermishandeling en huiselijk geweld eerder en beter in beeld krijgen en, in samenwerking met de ketenpartners (waaronder Veilig Thuis), volgens de visie 'gefaseerd samenwerken aan veiligheid' het geweld kunnen stoppen en onveilige situaties doorbreken. In 2024 was Veilig Thuis vooral op zoek naar balans als het gaat om wachtlijstbeheersing enerzijds en participeren in dergelijke landelijke ontwikkelingen anderzijds.

Het op peil houden en vergroten van kennis over het herkennen en signaleren van situaties van huiselijk geweld en kindermishandeling (inclusief specifieke doelgroepen) bij lokale teams en ketenpartners blijft een essentieel aandachtspunt.

Hiertoe zijn in 2024 twee interne trainers aangesteld die hiervoor mede zorgdragen.

2. Wat heeft het gekost

Veilig Thuis	Primair budget	Gewijzigd Budget	Realisatie	Verschil Gewijzigd budget- Realisatie
Saldo baten en lasten	1.223.100	1.564.763	1.399.393	165.370
Lasten	2.910.637	3.252.300	3.139.862	112.437
Baten	-1.687.537	-1.687.537	-1.740.469	52.932
Saldo mutatie reserves	-	-155.294	-	-155.294
Onttrekking aan de reserve	-	-155.294	-	-155.294
Eindtotaal	1.223.100	1.409.469	1.399.393	10.076

1.3. Inkoop Jeugdhulp Zeeland

De raamovereenkomsten voor de gezamenlijke inkoop van specialistische jeugdhulp die in 2020 zijn ingegaan hadden een looptijd van vier jaar. De contractuele opties voor de Bestuurscommissie Jeugd om die raamovereenkomsten met twee keer één jaar te verlengen zijn toegepast, waardoor de raamovereenkomsten van rechtswege eindigen per 31 december 2025.

In afstemming met de Commissie BBV en de accountant van de GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland (GR), en op basis van o.a. de geactualiseerde notitie rechtmatigheid van de Commissie BBV, is de verwerkingswijze voor de lasten van jeugdhulp gewijzigd. Dat heeft tot gevolg dat de lasten voor jeugdhulp niet langer bij de GR worden verwerkt, maar bij de deelnemende gemeenten. De bevindingen van de accountant van de GR voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid voor wat betreft de jeugdhulplasten worden gecommuniceerd aan de betreffende gemeenten. Die bevindingen kunnen daardoor worden gebruikt voor het lokale rechtmatigheidsoordeel van de colleges van B&W en door de accountants van de deelnemende gemeenten. De lasten jeugdhulp 2023 zijn niet inzichtelijk in dit jaarverslag en worden niet meegenomen in het rechtmatigheidsoordeel van het DB van de GR en ook niet in de oordeelsvorming van de accountant van de GR voor wat betreft getrouwheid.

In de begroting 2024 was voor IJZ een bedrag voor rentebaten opgenomen van 500.000. Door de gestegen rente en de saldi voor schatkistbankieren die IJZ aanhoudt was er over 2024 een renteopbrengst van € 578.195. Het saldo dat IJZ aanhoudt is nodig om de jeugdhulpaanbieders tijdig te kunnen betalen. De rentebaten vloeien terug naar de gemeenten via de vaste verdeelsleutel. De inkooporganisatie ondersteunt de gemeenten in de uitvoering van een gemeenschappelijk plan Jeugdhulp; de 'transformatieagenda'. Als uitvoeringsorganisatie werkt de inkooporganisatie met een aantal doelenbomen waarin te behalen resultaten zijn opgenomen. Op deze indicatoren wordt in dit jaarverslag gereflecteerd.

1. Een duidelijke, gedragen en geïmplementeerde inkoopstrategie

Hoofddoel	Een duidelijke, gedragen en geïmplementeerde inkoopstrategie
Bereikt resultaat	De regiovisie Jeugdhulp Zeeland 2023-2028 is eind 2023 vastgesteld door alle 13 Zeeuwse gemeenteraden.

2. Geen onnodige administratieve lasten en financiële inefficiënties

Hoofddoel	Geen onnodige administratieve lasten en financiële inefficiënties
Bereikt resultaat	Administratieve lastenverlichting is verder verbeterd door een impuls op de kwaliteit van het berichtenverkeer. Doordat de kwaliteit van de data steeds verder verbetert kunnen betere analyses worden gemaakt.

3. Periodiek inzicht in uitgaven jeugdhulp (zorg in natura)

Hoofddoel		Periodiek inzicht in uitgaven jeugdhulp (zorg in natura)
Bereikt resultaat	In de Monitor Jeugdhulp wordt maandelijks actueel inzicht gegeven in de ontwikkeling van de lasten voor jeugdhulp. Het online dashboard Grip op jeugd biedt verdiepende informatie over het soort jeugdhulp en de aantallen jeugdigen. Drie keer per jaar wordt elke gemeente bezocht voor een gesprek over de ontwikkeling van de jeugdhulp in de betreffende gemeente. Tenslotte draagt ook het prognosemodel bij aan het inzicht in de uitgaven voor jeugdhulp.	

4. Wat heeft het gekost

Inkoop Jeugdhulp Zeeland	Primair budget	Gewijzigd Budget	Realisatie	Verschil Gewijzigd budget-realisatie
Saldo van baten en lasten	-	803.395	743.430	59.965
Taskforce Jeugd	-	36.661	72.010	-35.349
Lasten	228.918	265.579	300.928	-35.349
Baten	-228.918	-228.918	-228.918	-
Uitvoeringsorganisatie	-	766.734	671.420	95.314
Lasten	1.275.910	2.475.644	2.458.525	17.119
Baten	-1.275.910	-1.708.910	-1.787.105	78.195
Mutatie reserve	-	-803.395	-803.395	-
Taskforce Jeugd	-	-803.395	-803.395	-
Mutatie reserve	-	-803.395	-803.395	-
Eindtotaal	-	-	-59.965	59.965

1.4. Overhead en lastentoe rekening

Bij de toerekening overhead en lastentoe rekening wordt gebruikgemaakt van de notitie 'Overhead' van de Commissie BBV (2023).

Overhead GGD	Primair budget	Gewijzigd Budget	Realisatie	Verschil Gewijzigd budget-Realisatie
Overhead	9.199.873	8.105.275	7.474.949	630.326
Lasten	9.383.499	8.288.901	8.188.584	100.317
Baten	-183.626	-183.626	-713.635	530.009
Eindtotaal	9.199.873	8.105.275	7.474.949	630.326

Overhead Inkoop Jeugdhulp Zeeland	Primair budget	Gewijzigd Budget	Realisatie	Verschil Gewijzigd budget-realiseratie
Saldo van baten en lasten	-	7.816	-70.221	78.037
Lasten	584.280	584.280	506.243	78.037
Baten	-584.280	-576.464	-576.464	-
Mutatie reserve	-	-7.816	-7.816	-
Mutatie reserve	-	-7.816	-7.816	-
Eindtotaal	-	-	-78.037	78.037

1.5. Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen	Primair budget	Gewijzigd Budget	Realisatie	Verschil Gewijzigd budget-Realisatie
Saldo baten en lasten	-22.870.391	-23.152.178	-23.152.182	4
Baten	-22.870.391	-23.152.178	-23.152.182	4
Eindtotaal	-22.870.391	-23.152.178	-23.152.182	4

Volgende pagina: de gemeentelijke bijdragen uitgesplitst naar taakvelden.

De Gemeentelijke bijdragen voor de GGD zijn als volgt verdeeld over de verschillende gemeenten:

Gemeentelijke bijdrage 2024 (G)ewijzigd	0.4 Overhead	0.4 Overhead incidenteel	4.3 Onderwijs en leerling zaken	6.1 Samenkracht BDU	6.2 Wijkteams Veilig Thuis	6.6 Maatwerk	6.71 Maatwerk dienstverlening	7.1 Volksgezondheid	7.1 Volksgezondheid (gem projecten geld)	Totaal
Borsele	107.536	10.957	4.737	29.147	111.057	1.930	5.949	1.134.301	8.100	1.413.715
Goes	183.329	18.680	7.207	49.690	191.166	3.290	10.143	1.830.742	13.809	2.308.056
Hulst	129.592	13.205	4.586	35.125	124.889	2.326	7.170	1.233.730	9.761	1.560.383
Kapelle	61.282	6.244	2.879	16.610	54.474	1.100	3.390	667.744	4.616	818.341
Middelburg	231.569	23.595	9.920	62.765	306.663	4.156	12.812	2.409.230	17.443	3.078.152
Noord-Beveland	36.092	3.677	1.134	9.782	41.902	648	1.997	326.669	2.719	424.619
Reimerswaal	107.879	10.992	5.670	29.240	120.484	1.936	5.968	1.246.803	8.126	1.537.099
Schouwen-Duiveland	160.746	16.379	5.943	43.569	145.417	2.885	8.893	1.560.526	12.108	1.956.465
Sluis	108.920	11.098	3.609	29.522	89.891	1.955	6.026	1.007.874	8.204	1.267.098
Terneuzen	256.524	26.138	9.501	69.528	288.202	4.604	14.192	2.492.424	19.322	3.180.437
Tholen	124.264	12.662	5.900	33.680	146.185	2.230	6.875	1.361.298	9.360	1.702.454
Veere	102.843	10.479	4.103	27.875	79.924	1.846	5.690	1.034.044	7.747	1.274.550
Vlissingen	209.852	21.382	7.946	56.878	243.988	3.766	11.610	2.059.578	15.807	2.630.809
	1.820.429	185.489	73.136	493.409	1.944.241	32.673	100.716	18.364.962	137.122	23.152.178

1.6 Onvoorzien

Onvoorzien	Primair budget	Gewijzigd Budget	Realisatie	Verschil Gewijzigd budget-Realisatie
Saldo van baten en lasten	-17.456	-17.456	-	-17.456
Onvoorzien	-17.456	-17.456	-	-17.456
Lasten	-17.456	-17.456	-	-17.456
Eindtotaal	-17.456	-17.456	-	-17.456

1.7 Vennootschapsbelasting

Vennootschapsbelasting	Primair budget	Gewijzigd Budget	Realisatie	Verschil Gewijzigd budget-Realisatie
Saldo van baten en lasten	6.600	6.600	-	6.600
Vennootschapsbelasting	6.600	6.600	-	6.600
Lasten	6.600	6.600	-	6.600
Eindtotaal	6.600	6.600	-	6.600

2. PARAGRAFEN

2.1. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

GGD Zeeland heeft kapitaalgoederen in de vorm van o.a. een gebouw, auto's, een MRU-bus, automatisering en (kantoor)inventarissen.

Gebouw Westwal

De Gemeenschappelijke Regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland is juridisch eigenaar van het gebouw aan de Westwal in Goes. De Stichting GGE is economisch eigenaar. De Stichting GGE is verantwoordelijk voor het cyclisch en dagelijks onderhoud.

Bedrijfsauto's

Op 31-12-2023 heeft de GR (GGD) zes voertuigen in operational lease, waarbij het onderhoud geborgd is; twee daarvan worden ingezet voor Forensische Geneeskunde. Er loopt sinds 2024 een landelijke discussie over het gezamenlijk met de 25 GGD én inzetten van enkele MRU bussen. Een besluit op basis van een business case wordt einde 2025 verwacht.

CB-locaties

Er zijn geen CB-locaties in eigendom, zodat er feitelijk alleen sprake is van 'huurdersonderhoud'. Er is geen meerjarenonderhoudsplan. Jaarlijks wordt met individuele gemeenten een afrekening gemaakt waarbij de gerealiseerde kosten inclusief een vast bedrag in verband met onderhoud (25.000 voor alle gemeenten samen) en overhead en aanschaf inventaris geconfronteerd worden met de pro-forma vergoeding voor CB-huisvesting die geacht wordt begrepen te zijn in de gemeentelijke bijdrage.

Overig

Hieronder valt het onderhoud van apparatuur zoals vaccin koelkasten dit vindt veelal plaats op correctieve basis, dus uitvoering naar aanleiding van storingen, schades of andere meldingen.

2.2. Paragraaf Bedrijfsvoering

Algemeen

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de ontwikkelingen rondom de bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld, die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's te realiseren. Het betreft beleidsmatige (primaire) processen, ondersteunende (secundaire) processen en de sturing en beheersing ervan.

In de Financiële verordening voor de GR is in artikel 22 Bedrijfsvoering is aangegeven dat naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in ieder geval toegelicht worden de volgende onderwerpen:

1. Algemeen

- a. de omvang, opbouw en ontwikkeling van het personeelsbestand en de loonlasten;
- b. de lasten van inhuur derden
- c. Ziekteverzuim
- d. Toelichting op de Algemene Verordening Gegevensbescherming en de naleving van de Wet Open Overheid

2. Rechtmatigheidsverantwoording van het Dagelijks Bestuur

Personeel en organisatie

Onderstaand de personele bezetting (inclusief inhuur) in fte. Stagiaires met en zonder stagevergoeding zijn buiten beschouwing gelaten.

Gemiddeld fte inclusief inhuur	2024		2023		2022		2021		2020	
Fysieke Veiligheid & Bescherming	75,5	25%	69,5	24%	36,3	14%	32,1	14%	31,3	14%
Gezondheid in de Wijk	129,5	43%	129,4	45%	112,7	48%	105,7	48%	106	47%
Sociale Veiligheid	7,0	2%	5,1	2%	5,0	3%	5,8	3%	5,3	2%
Veilig Thuis	34,2	11%	32,0	11%	30,0	13%	29,6	13%	28,9	13%
Overhead	55,4	18%	51,5	18%	48,2	22%	48,0	22%	51,6	23%
Eindtotaal	301,6	100%	287,5	100%	232,2	100%	221,2	100%	223,1	100%

Gemiddeld fte inclusief inhuur	2024	2023	2022	2021	2020
Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland	14,8	12,4	13,0	16,6	10,8

Gemiddeld fte inclusief inhuur	2024	2023	2022	2021
COVID-19	0,00	82,2	372,7	383,6

De vaccinatiecampagne najaar 2024 is onder de reguliere activiteiten van fysieke veiligheid verantwoord, niet meer op een afzonderlijke programmalijn.

Opbouw personeelsbestand

Onderstaande tabellen gaan over het jaar 2024 en 2023 voor personeel in loondienst en stagiairs.

Formatie in FTE		
Leeftijdsklasse	2024	2023
1-24	6,59	4,72
25-34	58,91	61,32
35-44	56,64	54,83
45-54	65,74	68,42
55-59	46,32	42,5
60-65	37,82	38,64
66-99	2,99	2,57

Formatie in FTE		
Diensttijdcategorie	2024	2023
0-2	91,67	90,97
3-5	65,52	64,84
6-10	29,37	21,41
11-15	14,72	20,56
16-20	18,17	21,04
21-30	32,82	31,61
31-60	22,21	22,57

Formatie in FTE		
Geslacht	2024	2023
Vrouw	229,89	226,45
Man	45,13	46,55

Formatie in FTE		
Contracttype	2024	2023
Onbepaalde tijd	234,88	223,97
Bepaalde tijd	40,15	49,04

Formatie in FTE		
Dienstbetrekking	2024	2023
Parttimer	183,14	198,64
Fulltimer	89,61	72,36
Stagiair	2,73	2

Ziekteverzuim

Begin 2024 was het percentage ziekteverzuim (voortschrijdend over 12 maanden) 6,85%. Er heeft gedurende het jaar een afname plaatsgevonden in het percentage ziekteverzuim. Eind 2024 is dit 5,85%. In de meldingsfrequentie is een lichte toename te zien. De meldingsfrequentie voortschrijdend is begin 2023 1,15% en eind 2024 is dit 1,25%.

In het jaar 2024 is een afname te zien in het nulverzuim. Het nulverzuim voortschrijdend is begin 2024 40,21% ten opzichte van eind 2024: 34,64%. De verzuimduur voortschrijdend is afgenomen. Begin 2024 16,45% en eind 2024 is dit 12,95%.

Er worden gerichte acties ondernomen om de dalende trend in het verzuimpercentage voort te zetten, en tegelijkertijd te sturen op een afname van de meldingsfrequentie. Hierop wordt door middel van preventie, verzuimbegeleiding en monitoring actief ingezet door het management, in samenwerking met HRM en de arbodienst.

Opleiding en scholing

exclusief Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland (bedragen x 1.000)	2024	2023	2022	2021
Realisatie Opleiding en bijscholing	270	284	311	233
In % van loonsom	1,20%	1,40%	1,70%	1,30%

Inhuur derden

GGD Zeeland excl. COVID-organisatie- bedragen x 1.000	2024	2023	2022	2021
Ingeleend personeel (inclusief payroll personeel)	1.723	2.170	1.456	850
Externe adviezen (in economische categorie Overige goederen en diensten)	404	202	194	308
Totaal externe inhuur	2.127	2.372	1.650	1.158
Totaal loonsom	21.899	20.277	18.109	17.303
Externe inhuur in % van de loonsom	9,7%	11,7%	9,1%	6,7%

Algemene Verordening Gegevensbescherming

De omgang met persoonsgegevens brengt een grote verantwoordelijkheid met zich mee. De richtlijnen rondom privacy worden steeds complexer. Dit komt onder andere door de gegevensuitwisseling met (keten)partners, de technische mogelijkheden, het gebruik van big en open data voor dienstverlening en veranderende privacywetgeving. Zowel de techniek als de organisatie moeten voortdurend worden aangepast. Bovendien zijn/ worden nieuwe wetten en richtlijnen van toepassing, zoals de wet digitale veiligheid (NIS2), die nog strengere en duidelijkere eisen stellen aan de dataveiligheid van burgers en de medewerkers. De verwachting is dat de wet NIS2 in het derde kwartaal van 2025 van kracht wordt.

De afgelopen twee jaar is geïnvesteerd in de techniek met de vervanging van het ICT- netwerk, waardoor dit weer actueel is en voldoet aan technische beveiligingseisen. De organisatorische beveiligingsmaatregelen moeten verder op orde worden gebracht, conform de begroting "Basis op orde". Bezien wordt op welke wijze de volgende rollen/functies die hier direct verband mee houden, privacy officer, applicatiebeheerder, informatiemanager management informatievoorziening en functionaris gegevensbescherming vorm en inhoud kunnen krijgen.

In 2024 zijn 22 datalekken intern gemeld en 2 meldingen zijn gedaan aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Het aantal datalekken ligt in lijn met dat van voorgaande jaren. De beveiligingsmaatregelen voldoen aan de eisen van NEN7510, die specifiek gericht is op informatiebeveiliging in de zorgsector. GGD Zeeland is aangesloten bij en werkt samen met twee SOC's (Security Operations Centers) die 24 uur per dag toezicht houden op onze ICT-infrastructuur. In 2024 zijn er geen ernstige bedreigingen geconstateerd. Een uitdaging die we hebben geïdentificeerd, is het tekort aan capaciteit om privacy bewustzijn optimaal te waarborgen bij onze medewerkers.

In 2024 zijn er geen (financiële) claims geweest in verband met het niet voldoen aan de AVG, en er zijn ook geen juridische procedures opgestart. De gemelde datalekken hebben geen impact gehad op de organisatie en zijn op reguliere wijze afgehandeld. De organisatorische beveiligingsmaatregelen moeten echter verder op orde worden gebracht. Hoewel we trots zijn op de behaalde successen, erkennen we de noodzaak om voortdurend te blijven investeren in informatiebeveiliging en privacy.

Het komende jaar zal in het teken staan van verdere versterking van bewustwording, capaciteitsopbouw en continue evaluatie van onze processen. We zijn vastbesloten om een veilige en privacy bewuste omgeving te bieden voor al onze betrokkenen.

Samenwerking GGD/VRZ en verkenning gezamenlijke huisvesting

In de algemeen bestuursvergaderingen van vrijdag 5 juli hebben de algemeen besturen van de GGD en de VRZ besloten in te stemmen met de voorgestelde inhoudelijke samenwerkingsagenda GGD, RUD en VRZ voor de komende vijf jaar (2024-2028). Daarnaast is besloten om:

- Een businesscase uit te werken om de bedrijfsvoering van GGD en VRZ samen te voegen vanuit het principe 'gezamenlijk tenzij...';
- Een businesscase uit te werken voor gezamenlijke huisvesting voor GGD en VRZ (hierin worden Goes-West en de Segeerssingel in Middelburg als opties onderzocht);
- Een uitgewerkt voorstel voor de governance voor de samenwerking GGD en VRZ.

In april 2025 worden de businesscases voor het samenvoegen van de bedrijfsvoering en gezamenlijke huisvesting en het advies voor de governance opgeleverd, zodat de algemeen besturen van VRZ en GGD Zeeland hier een besluit over kunnen nemen. Dit traject wordt begeleid door een externe en onafhankelijke projectleider.

Basis op Orde

De scope van Basis op Orde omvat het versterken van organisatiebrede bedrijfsvoeringsprocessen en de primaire uitvoeringstaken die vallen onder de afdeling Algemene Gezondheidszorg (AGZ). Op basis van diverse onderzoeken en analyses is een voorstel gedaan om gericht te investeren in structurele capaciteitsuitbreiding en materiële posten. Het traject heeft als doel de kernactiviteiten van de GGD te versterken tot een duurzaam basisniveau.

Lysias advies heeft de opdracht tot de uitvoering van de tussen evaluatie Basis op Orde aangenomen en uitgevoerd. De evaluatie heeft inzicht gegeven in de voortgang van:

- De uitvoering van Basis op Orde.
- Het verminderen van de bestuurlijke risico's; gespecificeerd naar de volgende onderwerpen:
  - Primair proces: worden de wettelijke taken tijdig en goed uitgevoerd?
  - Bedrijfsvoering: voldoet de GGD aan de wettelijke vereisten?
  - Goed werkgeverschap: is het GGD-personeel gemotiveerd en voldoende gekwalificeerd?
  - Financieel: is de financiële positie van de GGD voldoende?

Lysias advies heeft een documentenanalyse uitgevoerd. Samen met gevoerde gesprekken met GGD medewerkers, MT leden en leden van het DB heeft dit geleid tot bevindingen zoals beschreven in hun notitie.

Conclusies Lysias advies

- **De organisatie gaat vooruit, maar moet haar cadans nog vinden**

Er is voortvarend gestart met het uitbreiden van de benodigde capaciteit (75% behaald), het ontwikkelen van harde sturingsinstrumenten en de overgang van zelfsturing naar lijnorganisatie als sturingsprincipe is als basis ingericht. De GGD maakt vaart en geeft invulling aan de verwachtingen van Basis op Orde.

- **Voortgang op het verminderen van de bestuurlijke risico's**

Primair proces: Worden de wettelijke taken tijdig en goed uitgevoerd?

Door de uitbreiding van de AGZ capaciteit is de kwaliteit van de uitvoering verbeterd. De basis van GGD Zeeland blijft echter smal door het schaalnadeel van financiering op basis van inwonersaantal, een relatief groot gebied met een klein aantal inwoners. Dit ligt buiten de beïnvloedingssfeer van de GGD, maar wel goed om dit te benoemen. Om de robuustheid van de organisatie te verstevigen, zet de GGD in op het verbreden van een takenpakket, zodat de organisatie minder afhankelijk wordt van specialismen. Dat is een logische stap, maar neemt niet volledig het risico weg.

Bedrijfsvoering: voldoet de GGD aan de wettelijke vereisten?

Het risico is gedeeltelijk onder controle gebracht. De organisatie heeft het leidinggevend kader versterkt, een proces ingericht voor klachtenafhandeling en gewerkt aan het invullen van een aantal wettelijke taken, zoals de Arbowetgeving en informatieveiligheid. Momenteel voldoet de organisatie nog niet aan de eisen van Archiefwet en Wet open overheid. De GGD heeft er voor gekozen de prioriteit te leggen bij andere verbetermaatregelen, omdat het niet mogelijk is alle maatregelen in korte tijd te implementeren.

Goed werkgeverschap: is het GGD-personeel gemotiveerd en voldoende gekwalificeerd?

De GGD is erin geslaagd een groot deel van de capaciteitsopgave te realiseren, waardoor de druk op taakuitvoering is verminderd. Ook het werken volgens de principes van een lijnorganisatie dragen hieraan bij. Medewerkers ervaren meer aandacht voor structuur. Het langer 'binden en boeien' vormt nog steeds een uitdaging. Met de extra capaciteit en het inrichten van lijnsturing in plaats van zelforganisatie zijn belangrijke stappen in Basis op Orde gezet. Het is belangrijk ons te realiseren dat de cultuurverandering die deze transitie van sturingsfilosofie vraagt niet in dit tijdsbestek gerealiseerd kan worden.

Financieel: is de financiële positie van de GGD voldoende?

Het jaarresultaat van 2023 was positief en de algemene reserve is op orde gebracht. Daarnaast is een bestemmingsreserve aangemaakt voor Basis op Orde. Ook is de P&C-cyclus uitgebreid en wordt gewerkt aan verdere verbetering hiervan. Dergelijke inspanningen dragen bij aan het verminderen van de financiële kwetsbaarheid van de GGD.

Besluitvorming

De voortgangsrapportage Q3/Q4 2024 Basis op Orde bevestigt bovenstaand beeld. Besluitvorming over het resultaatvoorstel 2023 heeft plaats gevonden in het AB oktober 2024. Het AB heeft besloten een bestemmingsreserve voor Basis op Orde 2025 te vormen.

Aanbevelingen

Lysias advies formuleert ook een aantal aanbevelingen, waaronder het vasthouden van de ingezette koers met Basis op Orde, waardoor de lijnorganisatie ook daadwerkelijk meer toegerust is om de taken van de GGD uit te voeren. Lysias beveelt aan de uitvoering in de resterende tijd van Basis op Orde met focus te organiseren. Tenslotte raadt ze ons aan de voortgangsrapportages aan te passen van de huidige instrumentele rapportage naar een rapportage met focus op bestuurlijke informatie. De rapportage geeft op deze wijze een beeld van de investering in Basis op Orde. Waarin duidelijk wordt op welke wijze Basis op Orde effectiever kan bijdragen aan een robuuste, financieel gezonde en toekomstbestendige

organisatie, die een actieve bijdrage levert aan de wettelijke en maatschappelijke Zeeuwse opgaven voor GGD Zeeland.

Voor de uitwerking van de andere aanbevelingen volgt in april 2025 een plan van aanpak, dat wordt voorgelegd aan het Algemeen Bestuur. De middelen voor de uitvoering van dit plan van aanpak worden onttrokken aan de eerder benoemde bestemmingsreserve Basis op Orde 2025.

Financiële verantwoording Basis op orde:

Personeel	Formatie in fte	Bezetting 31-12-2024	Formatie -/- bezetting	Formatie budget	Realisatie salarissen en inhuur	Vacature ruimte
Incidenteel	2,00	-	2,00	203.516	-	203.516
Overhead	2,00	-	2,00	203.516	-	
Structureel	24,92	22,94	1,98	2.460.982	2.208.790	252.192
WPG	9,24	8,30	0,94	825.089	793.046	
Overhead	15,68	14,64	1,04	1.635.892	1.415.744	
Eindtotaal	26,92	22,94	3,98	2.664.498	2.208.790	455.708

Het formatie budget van 2024 is ten opzichte van 2023 in totaal circa € 457.000 hoger omdat in jaarrekening 2023 de formatie ruimte gefaseerd beschikbaar gekomen is. Daarnaast is er de ophoging in verband met de indexering van 2023 naar 2024. Naast genoemde 26,92 fte uitbreiding zou er ook een formatie afbouw plaatsvinden van 1,09 fte (per saldo 25,83 fte uitbreiding). Deze formatieve afbouw is gerealiseerd per 31 december 2023.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf 2023 is het Dagelijks Bestuur wettelijk verplicht een rechtmatigheidsverantwoording af te geven in de jaarrekening. Voorheen beoordeelde de accountant de financiële rechtmatigheid. Rechtmatig handelen is handelen conform wet- en regelgeving handelen. Om het DB in staat te stellen de verantwoording af te geven is in 2024 het normenkader 2024 opgesteld en is de financiële verordening en controleverordening geactualiseerd. In 2024 heeft het Dagelijks Bestuur interne controleplan 2024 vastgesteld, gebaseerd op het strategisch intern controleplan voor de jaren 2023-2025. Tevens is in december 2024 de notitie risicomanagement en weerstandsvermogen vastgesteld, om vanaf 2025 risicomanagement en weerstandsvermogen te gaan inbedden. In verband met capaciteitsgebrek hebben we tot juli 2024 een externe ingehuurd om interne controles uit te voeren.

Het AB heeft in de financiële verantwoording de verantwoordingsgrens voor de financiële rechtmatigheidstoetsing vastgesteld op 3% van het lastentotaal inclusief dotaties aan reserves als het gaat om reguliere afwijkingen. Naast de verantwoordingsgrens van 3% is ook een grens van 1% vastgesteld indien een afwijking een bestuurlijk relevant onderwerp betreft. Het gaat hierbij om afwijkingen in de vorm van posten die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen en posten waarbij voor de organisatie onduidelijkheid bestaat over de rechtmatigheid. Fouten en onduidelijkheden worden afzonderlijk verantwoord en niet bij elkaar opgeteld.

De rapporteringsgrens is op dezelfde percentages vastgesteld als de verantwoordingsgrens. De rapporteringsgrens bepaalt boven welk bedrag de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) in de jaarrekening nader moeten worden toegelicht, evenals de maatregelen om afwijkingen in de toekomst te voorkomen. Op basis van het in 2024 gerealiseerde lastentotaal inclusief dotaties aan de reserves bedraagt de verantwoordingsgrens voor reguliere afwijkingen € 1.098.675 en voor afwijkingen bestuurlijk relevante onderwerpen € 366.225.

Het totaal van de geconstateerde afwijkingen in de over 2024 uitgevoerde (verbijzonderde) interne controles blijft ruimschoots onder de vastgestelde verantwoordings- en rapporteringsgrens. T.a.v de resultaten van de interne controles wordt het volgende opgemerkt:

- Eind 2024 is ingezet op het aanstellen van een contractmanager om de interne beheersing te versterken. De effecten hiervan worden in 2025 zichtbaar.
- De volledigheid van de opbrengsten van een team binnen AGZ waren niet vast te stellen omdat diverse handmatige overdrachten niet werden ondersteund door geautomatiseerde vastleggingen. Wel is door cijferbeoordeling over de afgelopen 4 jaren vastgesteld dat de onzekerheid niet meer dan ca 25.000 bedraagt. In 2025 zal door middel van procesdoorlichting worden bezien op welke wijze hierin verbetering kan worden gebracht.

Afwijkingen van de begroting over het boekjaar 2024 betreffen bestaand beleid zijn in de jaarrekening nader toegelicht. Daarom zijn er geen afwijkingen van toepassing, die in het kader van het begrotingscriterium na opmaak van de jaarrekening 2024 als financieel onrechtmatig én onacceptabel beoordeeld zijn.

Om de basis nog verder op orde te brengen worden in 2025 (werk)procesbeschrijvingen opgesteld om de kans op toekomstige afwijkingen met betrekking tot de financiële rechtmatigheid verder te minimaliseren.

2.3. Paragraaf Financiering

Kasgeldlimiet

Toegestane kasgeldlimiet (inclusief inkooporganisatie)	2024	2023
Begrotingstotaal 2024 primitieve begroting Inkooporganisatie	2.089.108	122.318.953
Begrotingstotaal primitieve begroting 2024 GGD Zeeland	29.144.141	17.718.696
Kasgeldlimiet 8,2% x begrotingstotaal [A]	2.561.126	11.483.087
2. Omvang vlottende korte schuld		
Opgenomen gelden < 1 jaar	24.716.812	31.747.617
Schuld in rekening-courant	173	164
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	6.946.208	1.756.884
Totale omvang van de vlottende schuld	31.663.193	33.504.665
3. Vlottende middelen		
Contante gelden in kas	1.110	1.388
Tegoeden in rekening-courant	-	13.744
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	34.964.793	37.642.158
Totale omvang van de vlottende omvang	34.965.903	37.657.290
4. Totaal netto vlottende schuld (2)-(3)	-3.302.711	-4.152.625
Ruimte = (1)-(4)	5.863.837	15.635.713

Renterisiconorm

GGD Zeeland heeft geen leningen met een looptijd van 1 jaar of langer zodat geen toetsing plaatsvindt op de renterisiconorm en dus ook verantwoording ten aanzien van risicobeheer van de financieringsportefeuille niet aan de orde is.

Uitzettingen

In de wet Ruddo is vastgelegd dat openbare lichamen alleen overtollige middelen, voor een periode langer dan drie maanden, mogen uitzetten bij financiële ondernemingen die zijn gevestigd in een EU-lidstaat en die ten minste beschikken over een AA-rating, afgegeven door ten minste twee ratingbureaus. Er zijn in 2022 door GGD Zeeland geen actieve uitzettingen van gelden geweest bij banken. Het eventuele positieve saldo op de bank wordt dagelijks afgeroomd door het Ministerie van Financiën in het kader van het Schatkistbankieren (zie hieronder).

Schatkistbankieren

Het wetsvoorstel verplicht schatkistbankieren is op 15 december 2013 van kracht geworden. Het wetsvoorstel verplicht alle decentrale overheden, dus ook GGD Zeeland, om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Het woord 'overtollig' verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. Een decentrale overheid behoudt, op basis van de wet Fido, de mogelijkheid om leningen te verstrekken en uitzettingen te verrichten, tot een bepaald drempelbedrag, uit hoofde van de publieke taak (=drempelbedrag in onderstaande tabel).

Uit onderstaande tabel blijkt dat het drempelbedrag niet overschreden wordt:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000) GGD+IJZ					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
		Q1	Q2	Q3	Q4
(2)	Kwartaalcijfer op dag basis buiten 's Rijksschatkist aangehouden middelen	20	7	3	1
(3a)=(1)>(2)	Ruimte onder het drempelbedrag	980	993	997	999
(3b)=(2)>(1)	Overschrijding van het drempelbedrag				
(1) Berekening drempelbedrag		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	31.233			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner op gelijk is aan 500 miljoen	31.233			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de 500 miljoen te boven gaat				
(1)=(4b)*2,0+(4c)*0,002 met een minimum van 1.000.000.	Drempelbedrag	1.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dag basis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Q1	Q2	Q3	Q4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijksschatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	1.841	659	286	111
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2)=(5a)/(5b)	Kwartaalcijfer op dag basis buiten 's Rijksschatkist aangehouden middelen	20	7	3	1

EMU-saldo

Omschrijving		2024
1.(+)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	967.027
2.-)	Mutatie (im)materiële vaste activa	170.569
3.(+)	Mutatie voorzieningen	246.969
4.-)	Mutatie voorraden	22.080
5.	Boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0
Berekend EMU-saldo		1.021.347

2.4. Paragraaf Weerstandsvormogen en risicobeheersing

In de begroting 2024 zijn een aantal risico's benoemd met daaraan gekoppeld de benodigde weerstandscapaciteit. In de tabel hieronder is weergegeven in welke mate deze risico's zich ook daadwerkelijk voorgedaan hebben in 2024.

Benodigde weerstandscapaciteit:

Nr.	Risico	Toelichting
1.	DUVO-budget VT	Vanaf 2025 worden de middelen uit de Decentralisatie Uitkering Vrouwen Opvang (budget Vlissingen) door gedecentraliseerd naar alle Zeeuwse gemeenten. Vanuit dit budget (middels een subsidie via het CZW Bureau) wordt Veilig Thuis nu (prijsspeil 2023) voor ca 1.687.500 (=50% van totale financiering CZW + gemeenten) gefinancierd. Gemeenten dienen opnieuw te beslissen op welke wijze zij de diensten vanaf 2025 willen financieren. Als de financiering stopt is het risico dat de bedrijfsvoering en dienstverlening bij Veilig Thuis niet kan worden voortgezet en dat daarbij personeel moet afvloeien met bijbehorende lasten.
2.	Incidentele subsidie VT	Onderdeel van de financiering door het CZW Bureau/centrumgemeente Vlissingen is een (nu nog) incidentele subsidie van € 571.600,- voor de versterking van Veilig Thuis. Deze subsidie wordt steeds als incidenteel benoemd. Als deze niet (tijdig) wordt omgezet in een structurele financiering loopt de reguliere bedrijfsvoering gevaar. De schaarste op de arbeidsmarkt en de lange inwerkperiode maakt het noodzakelijk personeel langere contracten te bieden dan een jaar. Dit effect op de bedrijfsvoering geeft het risico dat de wachtlijsten oplopen als gevolg van de voortzetting van het hoge aantal meldingen en de toegenomen adviesvragen. Bij oplopende wachtlijsten moeten medewerkers meer tijd investeren om het zicht op de veiligheid te behouden, daarnaast duurt het langer voordat meldingen van burgers en professionals kunnen worden opgepakt. Het blijft onvoorspelbaar wat er in deze periode met een gezin kan gebeuren. Daarmee ontstaat een risico op mogelijke claims, advocaat- en tuchtrechtkosten en onveilige situaties binnen gezinnen. Dat laatste is niet te kwantificeren in euro's.
3.	Verplicht eigen risicodragers	Werkgevers in de sector Overheid en Onderwijs zijn verplicht eigenrisicodragers voor de Werkloosheidswet (WW). Als eigenrisicodragers voor de WW betaalt GGD de lasten van de WW-uitkering, als (ex)-werknemers werkloos worden. Gezien de krapte op de arbeidsmarkt is dit risico 10% lager ingeschat dan voorheen.
4.	Claims niet voldoen wetgeving (AVG, Archiefwet)	Claims als gevolg van implementatie nieuwe wetgeving (bv. AVG) of extra onvoorzienbare kosten als gevolg van implementatie nieuwe wetgeving (bv. Archiefwet). Door de basis verder op orde te brengen zou dit risico in de komende jaren aanzienlijk moeten verminderen.

5.	Beschikbaarheid arbeidskrachten/ lasten inhuur	Beschikbaarheid arbeidskrachten en uitval in die gevallen waarin slechts één persoon bepaalde werkzaamheden verricht en krapte op de arbeidsmarkt, leiden tot hogere kosten in verband met inhuur van extern personeel. Vanuit de eerste begrotingswijziging 2023 is een budget beschikbaar gekomen voor ziektevervanging waardoor dit risico wat lager ingeschat kan worden.
6.	Medisch beroepsrisico	Medisch beroepsrisico kosten juridische bijstand. Gezien het risico op incidenten (COVID-19) was deze som verhoogd. Die is nu weer naar beneden bijgesteld. Wel is de kans verhoogd door een veranderde maatschappelijke moraal
7.	Juridische procedures	Risico op juridische procedures, onder andere bij aanbestedingstrajecten en arbeidsgeschillen en geschillen bij toepassing overige wetgeving
8.	WNRA	Invoering WNRA in 2020 waardoor in voorkomende gevallen een transitievergoeding verschuldigd is bij ontslag.
9.	Prijsstijgingen beoogde investeringen	Het meerjarig Investeringsplan is opgesteld op basis van prijzen in 2022. Door de prijsstijgingen van onder meer grondstoffen, halfgeleiders, chips en halffabricaten, is het mogelijk dat de geraamde investeringsbudgetten niet afdoende zijn. Deze prijsstijgingen worden veroorzaakt door marktverstoringen. De toekomstige kapitaallasten kunnen hierdoor onder druk komen te staan en hoger zijn dan nu berekend. Gerekend is met een investeringslast van gemiddeld 400.000,-.
10.	Cyberattack / ICT	Ransomware of een andere externe aanval op de ICT-infrastructuur met financiële schade tot gevolg.
11.	CAO stijging/ VZG	In de begroting 2024 is uitgegaan van een loonstijging van 3,4%; de VZG-norm. De werkelijke loonkostenstijging als gevolg van CAO vanaf 2024 of een wijziging van pensioenpremie zal hiervan afwijken. Een nadelig verschil van 1% over €20.902.640 (het begrotingstotaal) is meegenomen als risico.
12.	FG-diensten en wetgeving artsen	De continuïteit van de Forensisch Geneeskundige (FG) diensten is met ingang van februari 2022 onder druk komen te staan wegens vertrek van twee van de drie FG artsen en een sterk jarenlang tekort op deze arbeidsmarkt. Sinds 2021 wordt (in samenwerking met andere GGD'en en GGD/GHOR Nederland) onderzocht hoe de bezetting op peil gebracht kan worden (Zebralim, huisartsen, artsen in opleiding). Met de politie was een contract afgesloten voor (niet wettelijke) dienstverlening op FG gebied. Door het personeelstekort kon de GGD niet voldoen aan de daarin genoemde afspraken en is het contract opgezegd vanaf januari 2022. Indien er geen contractverlenging met de politie mogelijk is waarbij GGD aan de genoemde voorwaarden kan voldoen, verricht GGD alleen de wettelijke taak gemeentelijke lijkschouw. Dit kan gevolgen hebben voor de gemeentelijke bijdragen. Nieuwe wetgeving met nieuwe taken voor onze artsen, zoals bijvoorbeeld het elektronisch voorschrijf systeem, kan verhoging van structurele lasten met zich meebrengen.

13.	IJZ: overnamen jeugdhulpaanbieders	Inkooporganisatie jeugd: Een faillissement/ overname van jeugdhulpaanbieder(s) kan leiden tot aanzienlijke kosten voor deelnemende gemeenten IJZ, in het geval er geen alternatieve aanbieders zijn.
14.	IJZ: jeugdwet open einde regeling	Inkooporganisatie Jeugd: De jeugdwet is een open-einde regeling waarbij de toegang door gemeenten wordt beheerd en beheersing van de hoogte van deze kosten buiten de invloedssfeer van inkooporganisatie Jeugd ligt.
15.	15. IJZ: juridische procedures	Inkooporganisatie jeugd: Juridische procedures bij aanbestedingsdocumenten en maatwerkovereenkomsten IJZ.
16.	Gezonde School-aanpak	De Gezonde School-aanpak biedt scholen handvatten bij het bevorderen van een gezonde leefstijl en het welzijn van leerlingen. Dit is een van de belangrijkste pijlers binnen het preventieve aanbod (advisering op gebied van gezondheid) vanuit de GGD. Het is van belang dat dit aanbod doorloopt zodat expertise en draagvlak behouden blijft. Vanaf juli 2022 is de financiering voor randvoorwaardelijke werkzaamheden t.b.v. de Gezonde-school aanpak (deels) vervallen. Dit betekent dat de inzet vanuit landelijke financiering niet volledig kostendekkend is voor het schooljaar 2022 en 2023 (en daarmee ook voor 2024). Dit is afhankelijk van het aantal scholen dat deelneemt en het aantal uren dat scholen afnemen van de GGD. De eigen investering vanuit de GGD voor de Gezonde School-aanpak zal op basis van huidige inzichten maximaal tussen € 30.000 - € 59.000 per jaar zijn. Parallel wordt gewerkt aan een voorstel voor structurele borging van de Gezonde School binnen het takenpakket van de JGZ (deze leidt mogelijk tot een begrotingswijziging)
17.	Wijziging prijsindex jeugdhulp	Voor de kosten van gecontracteerde jeugdhulp wordt niet gerekend met de VZG-norm, maar met de OVA-index. In de conceptbegroting 2024 is gerekend met een prijsindex van 5,29% voor 2023 en 4,74% voor 2024. De OVA voor 2023 is definitief geworden, kort voor verzending naar de gemeenten. De financiële gevolgen hiervan worden meegenomen in de Bestuursrapportage 2023. Het OVA-percentage voor 2024 is nog voorlopig en kan nog afwijken. Een hogere OVA-index leidt tot hogere tarieven van jeugdhulpaanbieders.
18.	Wijziging rijksbeleid	Ten tijde van het opstellen van deze begroting wordt landelijk gewerkt aan een hervormingsagenda jeugd die gaat leiden tot landelijke beleidswijzigingen. Zo is bijvoorbeeld de verwachting dat jeugdhulp verblijf zal afnemen en dat ambulante jeugdhulp (daardoor) zal toenemen. Het is nog onduidelijk hoe deze verwachte wijzigingen van rijksbeleid in financiële zin zullen uitpakken.

Risico's 2024:

Nr.	Verkorte omschrijving risico	Kans	Impact	Benodigd weerstands vermogen	Op-getreden?	Werkelijke impact	Afgedekt in 2024?
1.	DUMO budget Veilig Thuis	10%	1.687.500	168.750	nee		
2.	Incidentele subsidie VT	5%	571.600	28.580	nee		
3.	Verplicht eigen risicodrager	40%	100.000	40.000	ja	147.220 (waaronder 126.285 dotatie voorziening WW)	Ja
4.	Claims niet voldoen wetgeving (AVG, Archiefwet)	50%	500.000	250.000	nee		
5.	Beschikbaarheid arbeidskrachten/ kosten inhuur	40%	600.000	240.000	ja	635.240	ja
6.	Medisch beroepsrisico	20%	150.000	30.000	ja	Combinatie met 7	
7.	Juridische procedures	20%	200.000	40.000	ja	De totale kosten van juridische bijstand in 2024 zijn 57.300 geweest waarvan 41.900 declarabele kosten i.v.m. ICAM).	Ja
8.	WNRA	50%	75.000	37.500	ja	Totaal 135.000 waarvan 70.000 (terug) ontvangen via UWV	Ja
9.	Prijsstijgingen beoogde investeringen	90%	40.000	36.000	ja	Moelijk exact aan te geven	Ja
10.	Cyberattack/ uitval ICT	10%	500.000	50.000	nee		
11.	CAO stijging/ VZG	70%	209.026	146.300	ja	Per 1 jan 2024: 4,75% CAO stijging; per 1 okt 1,25% CAO stijging. Gemiddeld gewogen 3,89% CAO stijging versus 3,4% stijging VZG-index 2024. Impact 2024 0,49% x 20.840.000 loonsom 2024 (P) = 112.000	Ja
12.	FG-diensten	75%	34.000	25.500	nee		
13.	IJZ; overname jeugdhulpaanbieders					Geen risico meer voor IJZ vanaf 2024, maar voor individuele gemeenten	

14.	IJZ: jeugdwet open eind regeling					Geen risico meer voor IJZ vanaf 2024, maar voor individuele gemeenten	
15.	IJZ: juridische procedures	5 %	1.000.000	50.000	nee		
16.	Gezonde Schoolaanpak	90%	44.500	40.050	nee	Bestuursbesluit in 2024 om Gezonde schoolaanpak vanuit GGD niet meer op te pakken. Eenmalig exploitatie te kort 2024 6.200	Ja
17.	IJZ; wijziging prijsindex jeugdhulp					Geen risico meer voor IJZ vanaf 2024, maar voor individuele gemeenten	
18.	Wijziging rijksbeleid	5%	1.000.000	50.000	nee		
	Totaal benodigde weerstandscapaciteit			1.232.680		981.040	

Beschikbare weerstandscapaciteit:

Eigen vermogen GGD	31-12-2024	31-12-2023
Algemene Reserve	1.163.385	791.307
Bestemmingsreserves	4.150.368	3.296.440
Gerealiseerde resultaat	1.064.127	2.524.147
Totaal eigen vermogen	6.377.880	6.611.894

Eigen vermogen Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland	31-12-2024	31-12-2023
Algemene Reserve	0	0
Bestemmingsreserves *	0	0
Gerealiseerde resultaat	138.002	811.822
Totaal eigen vermogen	138.002	811.822

Eigen vermogen geconsolideerd	31-12-2024	31-12-2023
Algemene Reserve	1.163.385	791.307
Bestemmingsreserves	4.150.368	3.296.440
Gerealiseerde resultaat	1.202.129	3.335.969
Totaal eigen vermogen	6.515.882	7.423.715

* De bestemmingsreserve huisvesting Goes is een boekhoudkundige financieringsreserve waar tegenover een lening u/g staat op de balans. Bij de opname van de bestemmingsreserve als onderdeel van de weerstandscapaciteit past wel de volgende kanttekening.

Aanwending van deze bestemmingsreserve moet met de grootste voorzichtigheid worden gedaan omdat dit verstrekende gevolgen zal hebben voor de exploitatie van GGD Zeeland omdat dit geld alleen liquide is te maken door aantrekking van externe financiering. De daarbij behorende financieringslasten komen dan ten laste van de exploitatie en dat zal ten koste komen van de gemeenten, omdat dit niet meer op te lossen is binnen de exploitatie.

Bij evt. aflossing van de lening u/g door Stichting GGE valt de bestemmingsreserve vrij ten gunste van het resultaat nu de bestemmingsreserve eind jaren '90 gevormd was om een eventueel niet inbaar deel van de lening aan de GGE af te kunnen dekken. Uiteraard is dit afhankelijk van het moment waarop de marktwaarde van het pand wordt bepaald en de daadwerkelijke verkoop zal plaatsvinden.

Kengetallen geconsolideerd	31-12-2024	31-12-2023	31-12- 2022
Netto schuldquote	16%	17%	3%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	9%	11%	1%
Solvabiliteitsratio	17%	18%	19%
Weerstandsvermogen	6,6	1,9	5,1
EMU-saldo	1.021.347	4.571.224	7.634

Toelichting:

- Netto schuldquote: deze indicator toont de verhouding van de netto schulden tot de totale baten. Hoe hoger het percentage, hoe meer externe financiering; een laag percentage is gunstig.
- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekt leningen deze indicator toont de verhouding van de netto schulden gecorrigeerd voor verstrekte leningen tot de totale baten. Hoe hoger het percentage, hoe meer externe financiering; een laag percentage is gunstig.
- Solvabiliteitsratio: geeft aan in welke mate we aan onze financiële verplichtingen kunnen voldoen: het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves en het resultaat uit de baten en lasten (exclusief mutatie reserves). In het VNG-rapport Houdbare gemeentefinanciën worden de volgende labels gehanteerd voor het begrip solvabiliteitsratio:

Solvabiliteitsratio	
<20%	het bezit is zeer zwaar belast met schuld (het signaal staat op rood)
>20% en <30%	het signaal staat op oranje
>30%	het signaal staat op groen

- Weerstandsvermogen: geeft de verhouding weer tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit.
- Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven met derden op transactiebasis in een bepaalde periode. Eenvoudig gezegd geeft het EMU-saldo aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld uitgegeven is dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld overgehouden is. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden).

2.5. Paragraaf Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn in het Besluit 'Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten' gedefinieerd als: privaat- of publiekrechtelijke organen, waarin de provincie of gemeente (c.q. Gemeenschappelijke Regeling) een bestuurlijk en financieel belang heeft. Onder bestuurlijke invloed wordt verstaan: een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de GGD-middelen ter beschikking heeft gesteld die zij verliest in geval van een faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij kunnen worden verhaald op de GGD. Een verbonden partij kan gezien worden als één van de drie mogelijkheden waarmee de GGD haar taken uitvoert (of laat uitvoeren) om haar doelstellingen te realiseren: door een eigen dienst, door een commerciële partij of door een verbonden partij.

Inzicht in verbonden partijen is om de volgende drie redenen van belang voor de GGD en voor de deelnemende gemeenten:

- Via de verbonden partij moeten doelstellingen van de GGD worden gerealiseerd.
- De GGD loopt financiële risico's. Mogelijke financiële tekorten in de exploitatie van een verbonden partij zullen door de GGD (en indirect door de gemeenten) worden gedragen.
- Er bestaan mogelijk bestuurlijk-organisatorische risico's.
De GGD is zowel bestuurder/eigenaar van de verbonden partij, als haar klant/opdrachtgever. Zowel de belangen van de verbonden partij zelf moeten worden behartigd (bestuurder), als de belangen van de GGD (klant). Als deze belangen niet parallel lopen, kan dat problemen opleveren. Daarnaast is er een risico van de afstand. De GGD heeft minder informatie en minder mogelijkheden om bij te sturen dan dat we dat kunnen in onze eigen organisatie op het moment dat er problemen of risico's evident worden.

Lijst met verbonden partijen per 31-12-24: er zijn geen verbonden partijen.

2.6. Wet open overheid (Woo)

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De wet is bedoeld om overheden en semioverheden transparanter te maken en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar en eenvoudig te ontsluiten is. De Woo vervangt de WOB (Wet Openbaarheid Bestuur). Het grote verschil tussen de Woo en de WOB is de actieve openbaarmaking van elf categorieën overheidsinformatie.

Voor passieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek) volgt de Woo vrijwel geheel de WOB. De implementatie van de Woo is één onderdeel waarbij drie wetten in samenhang en projectmatig moeten worden geïmplementeerd. Naast de Woo betreft het de Wet Elektronische Publicaties (WEP) en de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WMEBV). De drie wetten hebben onderling diverse raakvlakken.

Bij de 1e begrotingswijziging 2023 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld om een inhaalslag te maken op onder andere de wet Woo, zodat we voldoen aan wet- en regelgeving en ook het mitigeren van risico's voldoende aandacht krijgt. In het 4^e kwartaal van 2024 is er een gap-analyse gemaakt en een plan van aanpak opgesteld om te voldoen aan de Woo. In 2024 zijn er geen claims geweest in verband met het niet voldoen aan de Woo, en er zijn ook geen juridische procedures opgestart.

3. JAARREKENING

3.1 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

	Primair budget	Gewijzigd budget	Realisatie	Vershil Budget-Realisatie
Saldo van baten en lasten	-	1.063.604	-293.818	1.357.422
Covid-19	-	-	0	-0
Lasten	-	-	57.067	-57.067
Baten	-	-	-57.067	57.067
WPG	12.458.274	13.745.390	13.310.813	434.578
Lasten	16.860.861	23.523.828	21.971.285	1.552.544
Baten	-4.402.587	-9.778.438	-8.660.472	-1.117.966
Veilig Thuis	1.223.100	1.564.763	1.399.393	165.370
Lasten	2.910.637	3.252.300	3.139.862	112.437
Baten	-1.687.537	-1.687.537	-1.740.469	52.932
Overhead	9.199.873	8.113.091	7.404.728	708.363
Lasten	9.967.779	8.873.181	8.694.827	178.354
Baten	-767.906	-760.090	-1.290.099	530.009
Uitvoeringsorganisatie	-	766.734	671.420	95.314
Lasten	1.275.910	2.475.644	2.458.525	17.119
Baten	-1.275.910	-1.708.910	-1.787.105	78.195
Taskforce Jeugd	-	36.661	72.010	-35.349
Lasten	228.918	265.579	300.928	-35.349
Baten	-228.918	-228.918	-228.918	-
Algemene dekkingsmiddelen	-22.870.391	-23.152.179	-23.152.182	3
Baten	-22.870.391	-23.152.179	-23.152.182	3
Vennootschapsbelasting	6.600	6.600	-	6.600
Lasten	6.600	6.600	-	6.600
Onvoorzien	-17.456	-17.456	-	-17.456
Lasten	-17.456	-17.456	-	-17.456
Mutatie reserve	-90.000	-1.153.605	-908.311	-245.294
WPG	-90.000	-187.100	-97.100	-90.000
Mutatie reserve	-90.000	-187.100	-97.100	-90.000
Veilig Thuis	-	-155.294	-	-155.294
Mutatie reserve	-	-155.294	-	-155.294
Overhead	-	-7.816	-7.816	-
Mutatie reserve	-	-7.816	-7.816	-
Uitvoeringskosten IJZ en Taskforce Jeugd	-	-803.395	-803.395	-
Mutatie reserve	-	-803.395	-803.395	-
Eindtotaal	-90.000	-90.001	-1.202.129	1.112.128

Gesplitst naar GGD en IJZ:

GGD	Primair budget	Gewijzigd budget	Realisatie	Verschil Budget-Realisatie
Saldo van baten en lasten	-	252.393	-967.027	1.219.420
Lasten	29.144.141	35.054.173	33.356.798	1.697.375
Baten	-29.144.141	-34.801.780	-34.323.825	-477.955
Mutatie reserve	-90.000	-342.394	-97.100	-245.294
Mutatie reserve	-90.000	-342.394	-97.100	-245.294
Eindtotaal	-90.000	-90.001	-1.064.127	974.126

IJZ	Primair budget	Gewijzigd budget	Realisatie	Verschil Budget-Realisatie
Saldo van baten en lasten	-	811.211	673.209	138.002
Lasten	2.089.108	3.325.503	3.265.696	59.807
Baten	-2.089.108	-2.514.292	-2.592.487	78.195
Mutatie reserve	-	-811.211	-811.211	-
Mutatie reserve	-	-811.211	-811.211	-
Eindtotaal	-	-	-138.002	138.002

3.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

3.2.1 Analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarstukken

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging worden hierna toegelicht (bedragen boven € 25.000). De toelichting is per programma en gericht op het (gesaldeerd) niveau van de lasten en het (gesaldeerd) niveau van de baten.

COVID		
BATEN		57.067
VWS-subsidie Lang Lopende Verplichtingen (niet begroot)		
LASTEN		-57.067
De niet begrote lasten van 57.067 worden gecompenseerd met hetzelfde bedrag aan baten.		
GEREALISEERD RESULTAAT		0

WPG		
BATEN		-1.117.966
Hogere baten: Detacheringsbaten personeel IZB en APG (80.000) Afrekening en huuropbrengsten CB-locaties (76.000), uitvoering en afwikkeling diverse projecten/extra opdrachten (60.000), Publieke gezondheid asielzoekers (COA) (106.000), vergoeding opleiding en bijscholing artsen in opleiding en stagefonds (46.000), afrekening FG (202.000), extra subsidie SG (67.000), vrijval WW-verplichting (23.000)	587.968	
Lagere baten: TBC (33.000), THZ (36.000)		
Lagere realisatie op baten budgetten van projecten. Zie ook toelichting onder de lasten. Per saldo 138.097 positief resultaat op projecten.	-1.705.934	
LASTEN		1.552.544
Personele lasten Lagere lasten personeelskosten door diverse mutaties die niet gelijk ingevuld zijn (536.000), opbrengsten ziektevervang (93.000), minder kosten verrichtingen FG vast personeel (82.500)	155.829	
Hogere kosten Inhuur derden voor moeilijk in te vullen vacatures artsen IZB en FG (516.000), WK (45.000)		
-Lagere materiele lasten Autohuur FG (27.600), kosten uitvoering monitor (24.400), huurkosten (76.800), onderhoud MRU (26.500), diverse overige posten (43.000)	198.300	

-Hogere materiele lasten (472.500) Reis- en verblijfskosten (39.000), schoonmaak- en servicekosten CB-locaties (56.000), locatie- en verblijfskosten bijeenkomsten (24.500), abonnementen *(150.000), kosten activiteiten (79.000); Externe adviseurs (74.000) Uitvoering taken Integrale Vroeghulp IJZ (32.000), MAB Implementatiekosten nieuw registratiesysteem (18.000). Hier staan extra subsidiegelden tegenover. *Door het toepassen van de BBV-voorschriften dient er een bedrag van 97.400 overgeheveld te worden van overhead naar het primair proces.	-472.500	
Niet begrote dotatie voorziening verlofsparen	-163.065	
Afschrijvingen	-10.067	
Lagere realisatie op lasten budget van projecten. Zie ook toelichting onder de baten. Per saldo 138.097 positief resultaat op projecten.	1.844.031	
MUTATIE RESERVES		-90.000
Onttrekking alg. Reserve ten behoeve van uitvoering monitors.	-90.000	
GEREALISEERD RESULTAAT		344.578

VEILIG THUIS		
BATEN		52.932
Niet begrote baten projecten MDA++ en Proeftuin Ieder1	52.932	
LASTEN		112.437
Personele lasten: Lagere lasten salarissen door diverse personele mutaties die niet direct ingevuld konden worden (133.000), opbrengsten ziektevervangings minus inhuur derden (16.000)	146.578	
Materiele lasten: Externe adviseurs voor inrichting registratiesysteem en proces om achterstanden te monitoren en weg te werken (51.000), juridisch advies (5.200), inzet tolken (12.000)	-68.899	
Niet begrote dotatie aan de voorziening spaarverlof	34.758	
MUTATIE RESERVE		-155.294
Benodigde onttrekking reserves inzake wegwerken achterstanden wachtlijsten lager dan begroot (BW 2024), door lagere aanverwante kosten.	-155.294	
GEREALISEERD RESULTAAT		10.076

OVERHEAD		
BATEN		530.009
Rentebaten schatkistbankieren. Hogere saldi dan verwacht o.a. i.v.m. door Ministerie nog af te rekenen COVID 2023 en 2024 (totaal circa 6 mln.) en diverse vooruit ontvangen (meerjarige) projectsubsidies (5,6 mln. ontvangen in 2024 versus 3,1 mln. besteed). De gemiddelde ontvangstdatum van de gemeentelijke bijdrage (23,1 mln.) ligt voor de gemiddelde betaaldatum van de lasten gerelateerd aan deze bijdrage. De rentevergoeding bewoog in 2024 tussen 2,91% en 3,91%)	465.968	
Overige opbrengsten waarvan circa 48.000 doorbelaste personele en inhuur kosten.	64.041	
LASTEN		178.354
Personele lasten:	204.600	
a. Resultaat op Salarissen, inhuur (piek en ziek) minus beschikbare ziekingeld is 227.600 positief. Dit bestaat uit 424.000 (positief) niet ingevulde vacaturruimte (projectleiders, medewerker informatieveiligheid en privacy en inkoopadviseur) basis op orde in combinatie met 191.200 negatief resultaat waarvan: -circa 27.000 nagekomen inhuur lasten 2023 -circa 142.600 niet begrote mutatie personele voorzieningen		
b. Niet begrote piketvergoedingen € 23.000 (voor circa € 19.000 doorbelast onder overige opbrengsten)		
Materiele lasten:	-105.000	
Binnen overhead is er een voordelig saldo van circa 97.000 in verband met begrote software kosten waarvan de gerealiseerde lasten (terecht) verantwoord zijn in het primair proces. In de begroting 2025 is het budget toegekend aan het primair proces. De resterende € 202.000 negatief laat zich verklaren door met name: a. Hogere huisvestingslasten namelijk hogere doorbelasting door GGE € 58.000 i.v.m. kantoorpand en de verbouwing van de samenwerkingsruimte VRZ € 29.000. b. Hogere kosten externe advisering € 110.000.		
Begrote en niet gerealiseerde lasten IJZ i.v.m. overhead TFJ, deze vallen weg tegen begrote en niet gerealiseerde baten overhead TFJ (88.882). Overschrijding op overhead vanuit IJZ 10.845.	78.037	
Overige	717	
GEREALISEERD RESULTAAT		708.363

Uitvoeringsorganisatie		
BATEN		78.195
Hogere baten: De overschrijding van de opbrengsten voor de uitvoeringsorganisatie komt doordat de rentebaten hoger zijn uitgevallen dan begroot.	78.195	
LASTEN		17.119
Lagere lasten dan begroot diversen.	17.119	
GEREALISEERD RESULTAAT		95.314

Taskforce Jeugd		
BATEN		0
LASTEN		-35.349
-90.172 hogere personeelslasten dan begroot vanwege feit dat een deel hiervan in de begroting 2024 onterecht is toegewezen als overhead. In de realisatie 2024 zit geen overhead in de salariskosten. Door eliminatie van overhead (-88.882) in begroting 2024 is er een overschrijding op personeelskosten. 54.823 lagere besteding van het beschikbare werkbudget voor 2024.	-35.349	
GEREALISEERD RESULTAAT		-35.349

Het exploitatieoverschot IJZ van € 138.002 is af te rekenen met gemeenten en als volgt verdeeld:

Gemeente	Uitvoering-kosten IJZ & Taskforce Jeugd	Begroting 2024	Afrekensaldo resultaat jaarrekening 2024
Borsele	105.925	113.845	7.920
Goes	184.891	198.773	13.883
Kapelle	50.448	54.192	3.744
Noord-Beveland	41.714	44.891	3.177
Reimerswaal	113.507	121.933	8.427
Schouwen-Duiveland	139.364	149.838	10.474
Tholen	140.245	150.849	10.604
Middelburg	301.156	323.739	22.584
Veere	74.357	79.873	5.516
Vlissingen	239.395	257.414	18.020
Hulst	122.728	130.224	7.495
Sluis	87.787	92.815	5.028
Terneuzen	282.590	303.721	21.132
Totaal	1.884.106	2.022.108	138.002

In 2024 heeft de uitvoeringsorganisatie IJZ rentebaten ontvangen voor een bedrag van € 578.195. De werkelijke en begrote personeelslasten TFJ over 2024 komen nagenoeg overeen. Daarnaast is er een bedrag van het begrote werkbudget niet nodig gebleken in 2024.

3.2.2 Aanwending van het bedrag voor onvoorzien.

Het budget voor onvoorzien is niet aangewend.

3.3. Wet Normering Topinkomens

De GGD houdt zich aan de Beleidsregel toepassing WNT en het daarbij behorende verantwoordingsmodel. Vanuit deze beleidsregel is het alleen van toepassing te rapporteren op de bezoldiging van leidinggevende topfunctionarissen vanaf de dertiende maand van indiensttreding; andere rapportagegronden zijn niet van toepassing.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Bedragen afgerond op hele euro's

Gegevens 2024			
bedragen x € 1	Joke Gaemers		Ronald de Meij
Functiegegevens ⁵	Directeur PG		Directeur met politiek verlof
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2024	01/01 t/m 31/12		01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	0,3370		0,8
Dienstbetrekking ⁸	ja		ja
Bezoldiging ⁹			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	50.146,39		-
Beloningen betaalbaar op termijn	4.617,91		347,16
<i>Subtotaal</i>	<i>54.764,30</i>		<i>347,16</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	78.529,74		186.400,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.		N.v.t.
Bezoldiging	54.764,30		347,16
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t.		N.v.t.

Gegevens 2023¹⁴		
bedragen x € 1	Joke Gaemers	Ronald de Meij
Functiegegevens ⁵	Directeur PG	Directeur met politiek verlof
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	0,6287	0,8
Dienstbetrekking? ⁸	ja	ja
Bezoldiging⁹		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	93.028,45	-137,04
Beloningen betaalbaar op termijn	13.806,97	456,72
<i>Subtotaal</i>	106.835,42	319,68
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	140.200,93	178.400
Bezoldiging	106.835,42	319,68

Voor dhr. De Meij is per 1 augustus 2019 een non-activiteitsverlof ingegaan in verband met het aanvaarden van een functie elders. Dit verlof duurt voort zolang deze functie (of een daarvoor in de plaats komende andere functie) voortduurt. Het dienstverband bij GGD Zeeland is dus niet beëindigd en onder de WNT blijft hij daarom topfunctionaris.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Geen der leden van het DB, AB en/of bestuurs- commissie Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland ontvangt voor de uitvoering van deze functie een beloning en/of belaste vaste en variabele onkostenvergoeding en/of voorzieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van 2.100 of minder

Organisatie	Functie(s)	Aard van de functie	Naam	Interim	Beloning	Belaste vaste en variabele onkostenvergoeding	Voorzieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn
GGD Zeeland	DB-lid/AB-lid/ bestuurscommissie IJZ	Topfunctionaris	S. Suij	Nee	-	-	-
GGD Zeeland	DB-lid/AB-lid	Topfunctionaris	J. Portier	Nee	-	-	-
GGD Zeeland	DB-lid/AB-lid/ bestuurscommissie IJZ	Topfunctionaris	C. van Leeuwen	Nee	-	-	-
GGD Zeeland	AB-lid	Topfunctionaris	A.B. van der Reest	Nee	-	-	-
GGD Zeeland	Bestuurscommissie IJZ	Topfunctionaris	J. Veldhuizen	Nee	-	-	-
GGD Zeeland	AB-lid/ bestuurscommissie IJZ	Topfunctionaris	S. van Belzen	Nee	-	-	-
GGD Zeeland	AB-lid/ bestuurs- commissie IJZ	Topfunctionaris	P. van de Vijver	Nee	-	-	-
GGD Zeeland	AB-lid/ bestuurscommissies IJZ	Topfunctionaris	A. Meeuwssen	Nee	-	-	-
GGD Zeeland	AB-lid	Topfunctionaris	A. Evertz	Nee	-	-	-
GGD Zeeland	AB-lid	Topfunctionaris	A. Smit	Nee	-	-	-
GGD Zeeland	AB-lid/ bestuurs- commissie IJZ	Topfunctionaris	M.C.J. van de Plasse	Nee	-	-	-
GGD Zeeland	AB-lid/ bestuurs- Commissie IJZ	Topfunctionaris	W. Treurniet	Nee	-	-	-
GGD Zeeland	AB-lid/ bestuurs- commissie IJZ	Topfunctionaris	R. Ruissen	Nee	-	-	-
GGD Zeeland	AB-lid/ bestuurs- commissie IJZ	Topfunctionaris	B. Tuk	Nee	-	-	-
GGD Zeeland	AB-lid / Bestuurs- commissie IJZ	Topfunctionaris	M.C.J. van de Plasse	Nee	-	-	-
GGD Zeeland	Bestuurs- commissie IJZ	Topfunctionaris	M. Kleppe	Nee	-	-	-
GGD Zeeland	Bestuurs- commissie IJZ	Topfunctionaris	A.A. Vader	Nee	-	-	-
GGD Zeeland	Bestuurs- commissie IJZ	Topfunctionaris	C.A. Poortvliet	Nee	-	-	-

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100

Niet van toepassing

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is.

Gegevens 2024			
J. Gaemers is werkzaam in dienstbetrekking bij de volgende WNT plichtige instelling(en) als topfunctionaris niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris	Datum aanvang dienstbetrekking	Naam WNT-instelling	Totale bezoldiging per WNT-instelling bedragen x € 1
Gegevens per WNT-instelling ²	06/06/2019	GGD Zeeland	54.764
	01/08/2023	Veiligheidsregio Zeeland.	150.287
Gecumuleerde totale bezoldigingen bij alle WNT-instellingen gezamenlijk i.v.m. anticumulatiebepaling			205.051
Het algemeen bezoldigingsmaximum dan wel een voor één van de dienstbetrekkingen van toepassing zijnde hoger bezoldigingsmaximum.			€ 233.000
Gegevens overschrijding en eventuele onverschuldigde betaling ³			
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag			N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ⁴			N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling			N.v.t.
Gegevens 2023⁵			
J. Gaemers	Datum aanvang dienstbetrekking	Naam WNT-instelling	Totale bezoldiging per WNT-instelling bedragen x € 1
Gegevens per WNT-instelling	06/06/2019	G.G.D. Zeeland	106.835
	01/08/2023	Veiligheidsregio Zeeland.	71.988
Gecumuleerde totale bezoldigingen bij alle WNT-instellingen gezamenlijk i.v.m. anticumulatiebepaling			178.823
Het algemeen bezoldigingsmaximum dan wel een voor één van de dienstbetrekkingen van toepassing zijnde hoger bezoldigingsmaximum.			223.000

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing

3.4. Overzicht van baten en lasten per taakveld

In de begroting 2025 heeft evaluatie plaats gevonden met betrekking tot (juiste) koppeling van taakvelden (iv3 codes) aan activiteiten/kostenplaatsen. In een sluitende begroting 2025 zijn dan de Algemene dekkingsmiddelen (lees: de gemeentelijke bijdrage) het "spiegelbeeld" van de aan (alle) kostenplaatsen toegekende iv3 coderingen. In deze jaarrekening 2024 volgt de verantwoording de taakveldindeling in de begroting 2024. In onderstaande verantwoording is de gemeentelijke bijdrage verantwoord met de taakvelden zoals deze opgenomen zijn in 1.5. Algemene dekkingsmiddelen.

Taakvelden GGD + IJZ	Primair budget	Gewijzigd budget	Realisatie	Vershil Budget-Realisatie
Maatwerk	1.900	2.219	-14.818	17.038
Lasten	34.573	34.892	17.855	17.038
Baten	-32.673	-32.673	-32.673	-
Maatwerkdienstverlening 18+	-28.868	-24.836	-15.890	-8.946
Lasten	71.848	75.880	99.890	-24.010
Baten	-100.716	-100.716	-115.780	15.064
Onderwijs en leerling zaken	-73.136	-73.136	-73.136	-
Baten	-73.136	-73.136	-73.136	-
Overhead	7.454.853	6.282.984	6.040.585	242.399
Lasten	9.967.779	8.873.181	8.694.827	178.354
Baten	-2.512.926	-2.582.381	-2.646.425	64.044
Mutatie reserve	-	-7.816	-7.816	-
Overige baten en lasten	-17.456	-17.456	-	-17.456
Lasten	-17.456	-17.456	-	-17.456
Samenkracht en burgerparticipatie	-581.023	-543.653	-561.133	17.481
Lasten	629.386	666.756	640.587	26.169
Baten	-1.210.409	-1.210.409	-1.201.720	-8.689
Treasury	-183.626	-183.626	-649.593	465.967
Baten	-183.626	-183.626	-649.593	465.967
Vennootschapsbelasting	6.600	6.600	-	6.600
Lasten	6.600	6.600	-	6.600
Volksgezondheid	-5.980.404	-5.004.321	-5.357.851	353.529
Lasten	16.125.054	22.746.300	21.275.639	1.470.661
Baten	-22.015.458	-27.563.521	-26.536.389	-1.027.132
Mutatie reserve	-90.000	-187.100	-97.100	-90.000
Wijkteams	-688.840	-534.776	-570.293	35.517
Lasten	4.415.465	5.993.523	5.893.697	99.826
Baten	-5.104.305	-5.569.610	-5.660.595	90.985
Mutatie reserve	-	-958.689	-803.395	-155.294
Eindtotaal	-90.000	-90.001	-1.202.129	1.112.128

Het verdelingsprincipe is als volgt

- Taakveld 0.4: Overhead

In dit taakveld vallen alle kosten die drukken op de GGD als geheel, óf die benoemd zijn als kosten bedrijfsvoering/ overhead zoals uitgelegd in de 'notitie overhead' van de commissie BBV, versie 2023. Dit betreft o.a. de lasten en baten van Facilitair & Huisvesting, Algemene lasten Bedrijfsvoering, ICT, Directie & Bestuur, Functioneel beheer, Communicatie, HRM en Financiën.

Voor Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland zijn alle functies verantwoord onder Overhead, met uitzondering van de functies contractmanager en zorgmakelaar.

- Taakveld 0.5: Treasury

Hieronder vallen de rentebaten van de lening u.g. aan de GGE en rentebaten (schatkist) bankieren.

- Taakveld 0.8: Overige baten en lasten

Hieronder valt, conform BBV-regels, de post onvoorzien.

- Taakveld 0.9: Vennootschapsbelasting.

Op dit taakveld wordt (de raming van) het te betalen bedrag vennootschapsbelasting als last geboekt. Het gaat om het (geraamde) bedrag van de aanslag vennootschapsbelasting voor het betreffende begrotingsjaar/verantwoordingsjaar.

- Taakveld 4.3: Onderwijsbeleid en leerling zaken (m.i.v. 2025 verantwoord onder 7.1: Volksgezondheid). Dit betreft het aandachtsgebied ziekteverzuim in het mbo-onderwijs (Team 12+)

- Taakveld 6.1: Samenkracht en burgerparticipatie

Hieronder valt toezicht kinderopvang

- Taakveld 6.2: Wijkteams (m.i.v. 2025; 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen)

Hieronder vallen alle taken van Veilig Thuis en met ingang van 2025 komen daarbij Nu niet Zwanger, Meldpunt Advies en Bemoeizorg. De IJZ programma's Taskforce en Uitvoeringsorganisatie worden ook verantwoord onder dit taakveld.

- Taakveld 6.60 – Maatwerk (m.i.v. 2025 verantwoord onder 6.1 Samenhang en burgerparticipatie).

Hieronder is in 2024 verantwoord de uitvoering door de GGD van het toezicht op WMO-taken.

- Taakveld 6.71 – Maatwerkdienstverlening 18+ (m.i.v. 2025 verantwoord onder 6.1 Samenhang en burgerparticipatie).

In 2024 is taakveld 6.71 gebruikt voor baten en lasten van Nu niet zwanger (BW 2023-02)

- Taakveld 7.1: Volksgezondheid

Het grootste deel van de taken van de GGD vallen onder dit taakveld zoals de taken vanuit de JGZ (bijvoorbeeld alle consultatiebureaus, screeners, Rijksvaccinatieprogramma etc.), de taken vanuit de AGZ (bijvoorbeeld SOA-preventie, infectieziekte bestrijding, Technische hygiëne zorg etc.

3.5. Overzicht Incidentele/structurele lasten en baten per programma

Op grond van artikel 28, onderdeel c, van het BBV dient te worden opgenomen een overzicht van de incidentele baten en lasten per programma, waarbij per programma ten minste de belangrijkste posten afzonderlijk worden gespecificeerd en de overige posten als een totaalbedrag kunnen worden opgenomen.

In onderstaande tabel zijn de incidentele baten en lasten verantwoord. Dit betreft:

- De in de begroting (primair en/of gewijzigde) opgenomen incidentele baten en lasten
- Nagekomen baten en lasten voorgaande jaren in de realisatie
- Projecten zijn aangemerkt als incidenteel (met uitzondering van gemeentelijk projecten budget)
- Mutatie reserves

Taakvelden GGD + IJZ	Primair budget	Gewijzigd budget	Realisatie	Vershil Budget-Realisatie
Saldo van baten en lasten	90.000	342.394	-216.604	558.998
WPG	90.000	187.100	-44.172	231.272
Lasten	90.000	5.062.951	3.178.383	1.884.568
Baten	-	-4.875.851	-3.222.555	-1.653.296
Veilig Thuis	-	155.294	-5.321	160.615
Lasten	-	155.294	-5.321	160.615
Baten	-	-	-	-
Overhead	-	-	-167.111	167.111
Lasten	185.489	185.489	18.577	166.912
Baten	-185.489	-185.489	-185.688	199
Mutatiereserves	-90.000	-342.394	-97.100	-245.294
WPG	-90.000	-187.100	-97.100	-90.000
Mutatiereserve	-90.000	-187.100	-97.100	-90.000
Veilig Thuis	-	-155.294	-	-155.294
Mutatiereserve	-	-155.294	-	-155.294
Eindtotaal	-	-	-313.704	313.704

Het positieve saldo van de GGD is € 313.704 en bestaat uit:

-Opbrengst vanuit de gemeentelijke bijdrage € 185.489 ten behoeve van de aanstelling van 2 projectleiders (vanuit de BW 2023-01 GGD op orde) was begroot en de opbrengst is gerealiseerd. De lasten waren eveneens begroot doch realisatie was nihil.

Per saldo 185.489 positief verschil

-Het saldo van nagekomen baten en lasten uit voorgaande jaren (resp. € 52.837 en € 62.719) gerealiseerd op € 9.882 negatief.

-Wat betreft de projecten is er t.o.v. het gewijzigd lasten budget van 4.875.851 een lasten onderschrijding van 1.844.031 T.o.v. het gewijzigd baten budget van 4.875.851 staat een onderschrijding van 1.705.934. M.a.w. per saldo een positief resultaat op projecten van 138.097 waarvan 8 projecten met een positief saldo van totaal 144.260 afsloten en 1 project sloot met een negatief resultaat van 6.163.

3.6 Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Niet van toepassing

3.7. Balans per 31 december

GGD Zeeland (incl. Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland)		
ACTIVA	31-12-24	31-12-23
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa	880.076	709.507
Investerings met een economisch nut	880.076	709.507
Financiële vaste activa	2.623.225	2.623.225
Overige langlopende leningen	2.623.225	2.623.225
TOTAAL VASTE ACTIVA	3.503.301	3.332.732
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorraden	64.802	45.722
Gereed product en handelsgoederen	64.802	45.722
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	33.907.996	25.600.052
Vorderingen op openbare lichamen	11.501.588	2.168.075
Uitzettingen in 's Rijkschatkist met een rente typische looptijd korter dan één jaar	21.939.293	22.879.049
Overige vorderingen	467.115	552.928
Liquide middelen	1.110	15.132
Kassaldi	1.110	1.388
Banksaldi	-	13.744
Overlopende activa	1.056.796	12.042.104
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifieke bestedingsdoel:		
- Europese overheidslichamen	-	-
- Het Rijk	79.851	137.443
- Overige Nederlandse (overheids)lichamen	-	10.697
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	976.946	11.893.964
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	35.030.706	37.703.010
TOTAAL ACTIVA	38.534.007	41.035.743

GGD Zeeland (incl. Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland)		
PASSIVA	31-12-24	31-12-23
EIGEN VERMOGEN	6.515.882	7.423.115
Algemene reserve	1.163.385	791.307
Bestemmingsreserves	4.150.368	3.296.440
Gerealiseerde resultaat	1.202.129	3.335.369
VOORZIENINGEN	354.932	107.963
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	354.932	107.963
TOTAAL VASTE PASSIVA	6.870.814	7.531.078
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar	24.716.985	31.747.781
Banksaldi	173	164
Overige schulden	24.716.812	31.747.617
Overlopende passiva	6.946.208	1.756.884
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen	-	-
- Het Rijk	2.641.642	491.335
- Overige Nederlandse (overheids)lichamen	562.977	391.933
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	3.741.589	873.616
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	31.663.193	33.504.665
TOTAAL PASSIVA	38.534.007	41.035.743

3.7. Grondslagen van resultaatbepaling en waardering

De verslaggeving van GGD is opgemaakt met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschafkosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, inclusief de direct toe te rekenen salariskosten. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen: een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd. Eventuele investeringssubsidies worden in mindering gebracht op de aanschafwaarde.

Waardering en afschrijving vaste activa

De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven volgens onderstaand schema.

- a. 40 jaar: nieuwbouw bedrijfsgebouwen – niet van toepassing
- b. 20 jaar: renovatie, restauratie en aankoop bedrijfsgebouwen – niet van toepassing
- c. 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen – niet van toepassing
- d. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen, telefooninstallaties, kantoormeubilair, nieuwbouw tijdelijke bedrijfsgebouwen, groot onderhoud bedrijfsgebouwen; koelkasten; weegschalen; hydraulische prikstoel; narrowcasting apparatuur
- e. 6 jaar: vervoermiddelen – niet van toepassing
- f. 4 jaar: automatiseringsapparatuur (laptops); wifi accesspoints; audiometers; switches
- g. 2 jaar: mobiele telefonie;
- h. 0 jaar: gronden en terreinen – niet van toepassing

De afschrijving van de activa vindt lineair plaats op basis van een volledig kalenderjaar met inachtneming van de verwachte gebruik- of nuttigheidsduur. Afschrijvingen van nieuwe investeringen vinden voor het eerst plaats in het boekjaar volgend op het jaar waarin het kapitaalgoed gereedkomt/verworven wordt.

Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd evenals activa met een verkrijgingsprijs van meer dan 10.000 per stuk en een levensduur van langer dan 1 jaar. Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan 10.000 per stuk en een levensduur van langer dan 1 jaar, mogen worden geactiveerd.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende vorderingen

De kortlopende vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor zover nodig wordt een voorziening voor oninbaarheid getroffen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien de tegoeden niet ter vrije beschikking staan, wordt dit afzonderlijk gemeld.

Overige vlottende activa

De overige vlottende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserves. Deze reserves worden gevormd door de mutaties in het exploitatieresultaat. Voor wat betreft de Saldireserve gemeentelijke projecten geldt dat op basis van een AB besluit saldi die 3x de storting van het laatste jaar te boven gaan terug te storten zijn tenzij de gemeente dit niet wil.

Voor het onttrekken/doteren aan de reserves, in de gerealiseerde cijfers, worden de volgende regels toegepast:

A. Als uit de gerealiseerde cijfers blijkt dat meer onttrokken moet worden dan bij de BURAP goedgekeurd was, mag in de realisatie slechts het in de BURAP goedgekeurde bedrag onttrokken worden. Als vanuit de realisatie een lagere onttrekking nodig is wordt de lagere onttrekking toegepast.

B. Als uit de gerealiseerde cijfers blijkt dat meer toegevoegd kan worden aan de reserve dan bij de BURAP opgenomen en goedgekeurd was, mag in de realisatie slechts het in de BURAP goedgekeurde bedrag toegevoegd worden. Het meerdere valt in het exploitatieresultaat waarover in de resultaat bestemming ervan door het AB beslist wordt. Als de realisatie lager is dan de BURAP wordt de lagere realisatie toegevoegd aan de reserve.

Voorziening

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting. Voor arbeidslasten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume (bijv. verlofaanspraken) wordt geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen. Indien er sprake is van eenmalige schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Spaarverlof

Met 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke verlof-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning.

- Bronnen van spaarverlof kunnen zijn: bovenwettelijke verlof, overwerkvergoeding, gekochte bovenwettelijke uren, verlofuren uit onregelmatig werken en beschikbaarheidsdienst nu in één keer door medewerkers kunnen worden omgezet in spaarverlof. Deze bronnen leiden niet automatisch tot spaarverlof doch slechts na een actieve handeling van de medewerker.
- De dotatie is de opbouw van het spaarverlof.
- De onttrekking is de daadwerkelijke (deel) opname van het verlof en/of evt.(deel)uitbetaling bij uitdienst treden.
- De voorziening is op medewerker niveau bepaald en wordt niet contant gemaakt.

- Voor het tarief (waarmee het aantal verlofuren wordt vermenigvuldigd) wordt uitgegaan van het bruto uurloon op waarderingsdatum verhoogd met sociale lasten.
- Dotaties en onttrekkingen zijn verantwoord op het Programma waarvan de medewerker deel uitmaakt op het moment dat deze de verantwoording opgesteld is.

Voorziening RVU

De RVU-regeling biedt een tijdelijke mogelijkheid tot vervroegd uittreden en is wettelijk mogelijk tot en met 31 december 2025. Werkgevers in de CAO SGO en VVT kunnen de regeling toepassen om oudere werknemers maximaal 3 jaar vóór hun AOW-leeftijd financieel te ondersteunen, met een vrijstelling die jaarlijks vastgesteld wordt.

Voorziening WW-rechten

Deze voorziening is gevormd voor een medewerker waarmee onherroepelijke afspraken zijn gemaakt over beëindiging dienstverband en een te betalen transitievergoeding. De GGD is eigenrisicodragers voor de WW (werkloosheidswet)uitkering. Indien medewerker daar aanspraak op doet resulteert dat in kosten voor de GGD.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel worden hier verantwoord.

Overige schulden

De verwerkingwijze voor de lasten van jeugdhulp is, bij het opstellen van de jaarrekening 2023, gewijzigd. Die lasten worden niet langer bij de GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland verwerkt, maar bij de deelnemende gemeenten. Het resultaat van de jeugdhulplasten is opgenomen onder de post overige schulden. Dit betreft een momentopname per 05-03-2024. Op basis van de aangeleverde productieverantwoordingen van de jeugdhulpaanbieders zullen de definitieve jeugdhulp lasten vastgesteld worden. Dit zal de basis zijn voor de uiteindelijke afrekening per gemeente.

Baten en lasten

De administratie wordt gevoerd volgens het stelsel van baten en lasten, waarbij de volgende algemeen aanvaarde beginselen zijn gehanteerd.

- Het toerekeningbeginsel. De lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, dat wil zeggen dat lasten slechts in het boekjaar zijn opgenomen, indien de daarmee samenhangende tegenprestaties eveneens in dat boekjaar zijn geleverd.
- Het realisatiebeginsel. Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd.
- Het voorzichtigheidsbeginsel. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij het voor het opmaken van de jaarrekening in beeld zijn.

Wachtgeldverplichtingen waarvan de duur en de hoogte niet met een redelijke mate van zekerheid zijn vast te stellen worden niet in de jaarrekening verwerkt.

Resultaat

Het saldo van de programmarekening is op de balans verantwoord onder de post 'Gerealiseerd resultaat'.

3.8. Toelichting op de balans

3.8.1. Vaste activa

Investerings met een economisch nut	Vervoer-middelen	Machines apparaten en installaties	Overige materiele vaste activa	Totaal
Aanschafwaarde	506.298	1.970.668	560.577	3.037.543
Cumulatieve afschrijvingen	-455.668	-1.529.577	-342.791	-2.328.036
Boekwaarde per 1 januari	50.630	441.091	217.786	709.507
Investerings	0	360.114	58.869	418.983
Desinvesteringen	0	0	0	0
Bijdragen van derden	0	0	0	0
Afschrijvingen	-50.630	-171.261	-26.523	-248.414
Mutaties	-50.630	188.853	32.346	170.569
Cumulatieve aanschafwaarde	506.298	2.330.782	619.446	3.456.526
Cumulatieve afschrijvingen	-506.298	-1.700.838	-369.314	-2.576.450
Boekwaarde per 31 december	0	629.944	250.132	880.076

Bovenstaande investeringen hebben uitsluitend betrekking op GGD Zeeland. Inkoop Jeugdhulp Zeeland heeft geen investeringen in materiele vaste activa.

GGD Zeeland is juridisch eigenaar van het pand Westwal 37. Het bedrijfspand wordt gewaardeerd op de balans van de Stichting GGE en GGD Zeeland huurt het pand van de Stichting GGE.

Er zijn geen investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Voor de investeringen zijn geen reserves beschikbaar. Er heeft geen afwaardering plaatsgevonden wegens duurzame waardeverminderingen.

Uitputting investeringsbudget 2024 GGD

	Oorspronkelijk budget 2024	Gewijzigd budget 2024	Gerealiseerd 2024	Saldo 2024
Machines, apparaten en installaties	346.509	276.509	360.114	-83.605
Koffieautomaten	7.929	7.929	11.828	-3.899
Doorontwikkeling website	20.000	20.000	28.264	-8.264
Apparatuur JGZ specifiek	31.797	31.797	53.142	-21.345
Telefoons	59.857	59.857	62.238	-2.381
Werkplekapparatuur, netwerk etc.	226.926	156.926	204.641	-47.715
Overige materiele vaste activa	70.331	55.331	58.870	-3.539
Koelkast PMR	-	-	3.685	-3.685
Meubilair JGZ specifiek	3.827	3.827	605	3.222
Meubilair diverse afdelingen	51.504	51.504	54.580	-3.076
Prikstoel hydraulisch	15.000	-	-	-
Totaal	416.840	331.840	418.983	-87.143

In de slotwijzigingen 2024 is er van het investeringsbudget voor werkplekapparatuur, netwerk etc. € 70.000 doorgeschoven naar boekjaar 2025. Eind 2024 is er echter een inhaalslag gemaakt op de geplande ICT-investeringen. Achteraf gezien had het doorschuiven van een deel van het budget naar 2025 niet plaats hoeven vinden. Het betreft dus een doorlopend investeringskrediet.

Financiële vaste activa

Overige langlopende leningen

Financiële vaste activa - overige langlopende leningen	31-12-2024	31-12-2023
Lening u/g Stichting GGE	2.623.225	2.623.225
Totaal financiële vaste activa - overige langlopende leningen	2.623.225	2.623.225

Betreft de begin december 1995 verstrekte geldlening voor de realisering van het pand Westwal 37 Goes. De rente bedraagt 7%, ingaande januari 1996. Op de lening behoeft niet te worden afgelost. De lening kan door de GGD worden opgeëist bij de Stichting GGE.

3.8.2. Vlottende activa

Vorraden grond- en hulpstoffen

Vorraden grond- en hulpstoffen	31-12-2024	31-12-2023
Totaal voorraden grond- en hulpstoffen	64.802	45.722

De voorraad betreft vaccins en producten ten behoeve van reizigersvaccinaties.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar

Uitzettingen <1 jaar (Geconsolideerd)	31-12-2024	31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen*	11.501.588	2.168.075
Uitzettingen in 's Rijkschatkist met een rente typische looptijd korter dan één jaar	21.939.293	22.879.049
Overige vorderingen	467.115	552.928
Totaal uitzettingen <1 jaar	33.907.996	25.600.052

*

Op 31-12-2024 heeft Inkooporganisatie Jeugdhulp een vordering van € 19.174 op GGD Zeeland (waarbij vordering IJZ negatief onder de schulden en schuld GGD negatief onder de vorderingen). In de geconsolideerde jaarrekening zijn deze posten onder resp. Vorderingen op openbare lichamen en Schulden aan openbare lichamen geëlimineerd. Ook in 2023 heeft deze eliminatie plaats gevonden voor € 118.817 (vordering van GGD Zeeland op Inkooporganisatie Jeugdhulp) per 31-12-2023.

Liquide middelen

Liquide middelen	31-12-2024	31-12-2023
Kassaldi	1.110	1.388
Banksaldi	-	13.744
Totaal liquide middelen	1.110	15.132

Overlopende activa

Overlopende activa (Geconsolideerd)	31-12-2024	31-12-2023
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- Europese overheidslichamen	-	-
- Het Rijk*	79.851	137.443
- Overige Nederlandse (overheids)lichamen*	-	10.697
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	976.946	11.893.964
Totaal overlopende activa	1.056.796	12.042.104

*Specificatie:

Project recapitulatie	Saldo	Toevoegingen	Bestedingen	Resultaat	Saldo
	1-1-2024				31-12-2024
Europese overheidslichamen	-		-	-	-
Het Rijk	137.443	239.552	181.959		79.851
Proeftuin Vaart in Veiligheid (IJZ)	137.443	239.552	181.959		79.851
Overige Nederlandse (overheids)lichamen	10.697	22.860	18.325	-6.163	-
Project Gezonde school (GGD)	10.697	22.860	18.325	-6.163	-
Totaal overlopende activa projecten	148.140	262.412	200.284	-6.163	79.851

3.8.3. Passiva

Eigen vermogen

Eigen vermogen geconsolideerd	31-12-2024	31-12-2023
Algemene Reserve	1.163.385	791.307
Bestemmingsreserves	4.150.367	3.296.439
Gerealiseerde resultaat	1.202.129	3.335.969
Totaal eigen vermogen	6.515.882	7.423.715

Het verloop gedurende het boekjaar is hieronder per reserve weergegeven:

Algemene reserve verloopoverzicht	1-1-2024	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2024
Algemene Reserve	791.307	469.178		97.100	1.163.385
Totaal Algemene Reserve	791.307	469.178	-	97.100	1.163.385

Bestemmingsreserve verloopoverzicht	1-1-2024	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2024
Saldireserve Markttaken	252.760				252.760
Saldireserve Gemeentelijke Projecten	420.454	107.115			527.569
Bestemmingsreserve huisvesting Goes	2.623.225				2.623.225
Bestemmingreserve basis op orde		746.813			746.813
Totaal Bestemmingsreserve	3.296.439	853.928		-	4.150.367

Gerealiseerd resultaat verloopoverzicht	1-1-2024	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2024
Gerealiseerd resultaat GGD	2.524.147	-1.323.106	1.064.127	1.201.041	1.064.127
Gerealiseerd resultaat IJZ	811.822	0	138.002	811.822	138.002
Gerealiseerd resultaat geconsolideerd	3.335.969	-1.323.106	1.202.129	2.012.863	1.202.129

Toetsing VZG-richtlijn 5% reserve GGD Zeeland excl. inkooporganisatie		31-12-2024	31-12-2023
Totale baten		34.323.825	36.607.021
Af: baten programma COVID		-57.067	-6.342.125
Baten (excl. mutatie reserves, excl. COVID)		34.266.758	30.264.896
VZG Reserve richtlijn 5% (max. reserve positie)	[a]	1.713.338	1.513.245
Reservepositie relevant voor toetsing:			
Algemene reservestand per		1.163.385	791.307
Saldireserve Markttaken stand per		252.760	252.760
Subtotaal	[b]	1.416.145	1.044.067
Maximaal toe te voegen aan de algemene reserve	[a] – [b]	297.193	469.178

De volgende reserves bij de GGD zijn bij de toetsing van de 5% norm altijd buiten beschouwing gebleven namelijk de bestemmingsreserve huisvesting en de bestemmingsreserve gemeentelijke projecten. Voor de in 2024 gevormde GGD-bestemmingsreserve Basis op Orde is door het AB besloten dat ook deze reserve buiten beschouwing blijft. In bovenstaande opstelling is in lijn met voorgaande jaren de omzet en de reservepositie van de Inkooporganisatie buiten beschouwing gelaten.

Bestemmingsreserve gemeentelijke projecten

Het saldo van tussen de toevoegingen in 2024 van € 137.124 en de bestedingen in 2024 van € 149.143 is per saldo € 12.019 negatief. Deze saldi zijn onderdeel van het gerealiseerd resultaat GGD 2024 van € 1.064.127. Het voorstel aan het AB is om het bedrag van € 12.019 per saldo aan de bestemmingsreserve gemeentelijke projecten te onttrekken. Indien het AB besluit het resultaat volgens het voorstel te bestemmen dan ontstaat het volgende verloopoverzicht van de bestemmingsreserve gemeentelijke projecten (in boekjaar 2025).

Saldireserve Gemeentelijke Projecten	Saldo 31-12-2024 voor resultaat- bestemming 2024	Besteding/ lasten 2024	Toevoeging/ baten 2024	Saldo 2025 na resultaat- bestemming 2024
Borsele	61.230	0	8.100	69.330
Goes	92.883	69.501	13.809	37.191
Hulst	28.089	1.512	9.762	36.339
Kapelle	20.187	0	4.616	24.803
Middelburg	29.396	20.594	17.443	26.245
Noord-Beveland	224	0	2.719	2.943
Reimerswaal	35.469	0	8.126	43.595
Schouwen-Duiveland	27.769	0	12.108	39.877
Sluis	35.410	0	8.204	43.614
Terneuzen	64.043	53.000	19.323	30.366
Tholen	32.548	4.536	9.360	37.372
Veere	37.321	0	7.747	45.068
Vlissingen	62.998	0	15.807	78.805
Totaal	527.567	149.143	137.124	515.548

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen gedurende het boekjaar is opgenomen in onderstaand overzicht:

Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's (art 44.1a en 1b BBV)	01-01-24	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	31-12-24
Voorziening spaarverlof GGD	107.963	82.499	-	-	190.462
Voorziening WW-rechten	-	126.285	-	-	126.285
Voorziening RVU	-	53.459	15.274	-	38.185
Totaal voorzieningen	107.963	262.243	15.274	-	354.932

In de kolom 'Vrijval' zijn de bedragen opgenomen die ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle onttrekkingen aan de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

3.8.4. Vlottende Passiva

Liquide middelen

Liquide middelen	31-12-2024	31-12-2023
Banksaldi	173	164
Totaal liquide middelen	173	164

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar (Geconsolideerd)	31-12-2024	31-12-2023
Overige schulden		
Belastingdienst LH en sociale lasten	-	21.026
Belastingdienst BTW	70.601	70.774
Crediteuren	3.527.337	8.050.480
Nettolonen	76.331	98.249
Reserveringen vakantiegeld en eindejaarsuitkering	34.194	40.956
Kruisposten	-	21.064
Vooruit ontvangen subsidies	44.882	44.882
Nog te betalen posten	16.745.053	19.181.772
Schulden aan openbare lichamen	4.218.414	4.218.414
Totaal	24.716.812	31.747.617

Overlopende passiva

Overlopende passiva (Geconsolideerd)	31-12-2024	31-12-2023
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen	-	-
- Het Rijk*	2.641.642	491.336
- Overige Nederlandse (overheids)lichamen*	562.977	391.933
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	3.741.589	873.616
Totaal Overlopende passiva	6.946.208	1.756.884

*Voor het verloop van de post overlopende passiva GGD Zeeland (met een specifiek bestedingsdoel) zie onderstaande tabel

Project specificatie:

	Saldo 1-1-2024	Toevoe- gingen	Beste- dingen	Resultaat	Saldo 31-12-2024
Europese overheidslichamen	-	-	-	-	-
Het Rijk	491.336	4.795.200	2.583.076	61.818	2.641.642
-Project EAP	16.238	3.525	4.589		15.175
Zeeland Pandemisch Paraat (ZPP) Pijler 1	219.477	492.719	451.453	13.508	247.235
Zeeland Pandemisch Paraat (ZPP) Pijler 2	4.250	55.291	46.947	8.343	4.250
Zeeland Pandemisch Paraat (ZPP) Pijler 3	-	-	-		-
Zeeland Pandemisch Paraat (ZPP) Pijler 4	-	-	-		-
Zeeland Pandemisch Paraat (ZPP) Pijler 5	208.220	195.225	141.177	24.212	238.056
Zeeland Pandemisch Paraat (ZPP) Pijler LFI	-	283.732	105.458	15.755	162.519
SPUK Covid-24 jan/juni en juli/dec (SISA H33)		3.593.000	1.770.338		1.822.662
Kanker Lokaal op de Kaart		26.595	221		26.375
Project toekomst JGZ	-	125.370			125.370
*Vaccinatiecampagne HPV 18+	43.150	19.743	62.893	-	-
Overige Nederlandse (overheids)lichamen	391.933	828.358	574.873	82.442	562.976
*Project KEA Spark	17.403			17.403	-
Project Gezonde School: Relaties & Seksualiteit	33.714	8.075	14.492	27.297	-
Project Uitstapprogramma RUPS 2021-2025	95.521	132.573	46.089		182.005
Project Corona Gezondheidsmonitor	5.991	101.060	12.195		94.856
Jong Leren Eten - Makelaar	11.008	31.532	24.601		17.939
Project Wijk GGD 'er Gemeente Borsele	26.486	74.184	44.971	29.213	26.486
Positief Gezond innoveren	11.925	107.637	45.920		73.642
Organiseren en monitoren van groepsleerprocessen		15.605			15.605
SPUK GALA	236	68.769	2.063		66.942
SPUK IZA	45.008	274.923	266.394	8.529	45.008
SPUK-doorontwikkeling Expertisecentrum (IJZ)	144.641	14.000	118.148		40.493
Totaal overlopende passiva projecten	883.269	5.623.558	3.157.949	144.260	3.204.618

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

GGD Zeeland is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen. Voor deze verplichtingen zijn geen voorzieningen getroffen. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste verplichtingen voor huur en lease:

Vervaldatum in	Afloop contractwaarde
Huur	2.126.408
2025	1.007.413
2026	792.444
2027	169.978
2028	156.573
2029	46.369

Lease		43.625
	2025	16.827
	2026	14.617
	2027	12.181
	2028	-
	2029	-
Totaal		2.170.033

Er zijn geen Financial Lease contracten afgesloten.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen noemenswaardige gebeurtenissen na balansdatum van toepassing.

3.9. Rechtmatigheidsverantwoording van het Dagelijks Bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 5 juli 2024 vastgestelde normenkader van relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.098.675. Tevens bedraagt deze 1% (€ 366.225) bij politiek gevoelige onderwerpen. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het Dagelijks Bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 149.000 bedragen. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 1.098.675. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het Dagelijks Bestuur overigens een bedrag van € 149.000 acceptabel op basis van door het Algemeen Bestuur vastgestelde afspraken.

Het Dagelijks Bestuur stelt vast dat alle over- en onderschrijdingen met een bedrag hoger dan € 25.000 in de jaarrekening zijn toelicht. De toelichtingsgrens van € 25.000 is overeenkomstig met de afspraken uit artikel 6 lid 3 van de Financiële verordening GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland 2024.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2024 van de commissie BBV en op basis van de afspraken van het Algemeen Bestuur met het Dagelijks Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

3.10. SiSa-bijlage bij de jaarrekening

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025										
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H29	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en			Beschikingsnummer/ kenmerk	Naam van de pijler	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – zelfstandige uitvoering	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – Inclusief verantwoording tussen medeoverheden	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee/Nvt)	Toelichting - verplicht als bij H29/05 "Nee" is ingevuld
					<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle D2</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
					<i>Indicator: H29/01</i>	<i>Indicator: H29/02</i>	<i>Indicator: H29/03</i>	<i>Indicator: H29/04</i>	<i>Indicator: H29/05</i>	<i>Indicator: H29/06</i>
				1	1382269-1045588 Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen	Landelijke Functie opschaling Infectieziektebestrijding (transitiecapaciteit)	€ 121.213	€ 121.213	Ja	
				2	1326204-1045588 Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen	Kwetsbaarheden wegnemen	€ 464.961	€ 768.549	Ja	

			3	1326204-1045588 Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen	Versneld opleiden	€ 131.043	€ 199.603	Ja	
				Kopie Beschikingsnummer/ kenmerk	Kopie Naam van de pijler	Zelfstandige uitvoering? (Ja/ Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)		
				<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>		
				<i>Indicator: H29/07</i>	<i>Indicator: H29/08</i>	<i>Indicator: H29/09</i>	<i>Indicator: H29/10</i>		
			1	1382269-1045588 Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen	Landelijke Functie opschaling Infectieziektebestrijding (transitiecapaciteit)	Ja	Ja		
			2	1326204-1045588 Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen	Kwetsbaarheden wegnemen	Ja	Ja		
			3	1326204-1045588 Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen	Versneld opleiden	Ja	Ja		

VWS	H29B	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die GGD invullen	Naam van de pijler	Besteding (jaar T)	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee/Nvt)	Toelichting - verplicht als bij H29B/04 "Nee" is ingevuld
-----	------	---	--	-----------------------	--------------------	---	--

		SiSa tussen medeoverheden					
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: H29B/01</i>	<i>Indicator: H29B/02</i>	<i>Indicator: H29B/03</i>	<i>Indicator: H29B/04</i>	<i>Indicator: H29B/05</i>
		1	50358 GGD Brabant-Zuidoost	Verstevigen (boven) regionale monitoring en surveillance	€ 55.291	Ja	
		2	50444 Gemeentelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht	Versneld opleiden	€ 46.658	Ja	
		3	50444 Gemeentelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht	Kwetsbaarheden wegnemen	€ 11.730	Ja	

VWS	H33	Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie	Besteding (jaar T) COVID-19-vaccinaties conform basiscapaciteit	Heeft u de infrastructuur ingericht ten behoeve van de basiscapaciteit covid-19-vaccinatie? (Art. 3, lid 1, onder b) (ja/nee)	Besteding (jaar T) inzake voorbereidende werkzaamheden (Art. 3 lid 1, onder c)	Heeft u (na schriftelijke mededeling aan de minister van VWS) de infrastructuur die specifiek voor COVID-19-vaccinaties is opgezet, ingezet voor andere activiteiten die vallen onder de wettelijke taak op grond van	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)

						artikel 6, eerste lid van de Wpg? (Ja/Nee)	
			<i>Eerste halfjaar</i>	<i>Eerste halfjaar</i>	<i>Eerste halfjaar</i>	<i>Eerste halfjaar</i>	<i>Eerste halfjaar</i>
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle D1</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle D2</i>	<i>Aard controle D2</i>
			<i>Indicator: H33/01</i>	<i>Indicator: H33/02</i>	<i>Indicator: H33/03</i>	<i>Indicator: H33/04</i>	<i>Indicator: H33/05</i>
			€ 135.736	Ja	€ 45.118	Nee	€ 0
			Besteding (jaar T) COVID-19-vaccinaties	Heeft u (na schriftelijke mededeling aan de minister van VWS) de infrastructuur die specifiek voor COVID-19-vaccinaties is opgezet, ingezet voor andere activiteiten die vallen onder de wettelijke taak op grond van artikel 6, eerste lid van de Wpg? (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)		
			<i>Tweede halfjaar</i>	<i>Tweede halfjaar</i>	<i>Tweede halfjaar</i>		
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle D2</i>	<i>Aard controle D2</i>		
			<i>Indicator: H33/06</i>	<i>Indicator: H33/07</i>	<i>Indicator: H33/08</i>		
			€ 1.589.483	Nee	€ 0		

3.11 Vaststelling jaarrekening 2024

Dagelijks bestuur

De jaarrekening 2024 is aangeboden aan het Dagelijks Bestuur op ..... 2025.

Het Dagelijks Bestuur van GGD Zeeland

De voorzitter,

De ambtelijk secretaris,

Mw. S. Suij

Mw. J. Gaemers

Algemeen Bestuur

De jaarrekening 2024 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van GGD Zeeland in de openbare vergadering d.d. .... 2025.

Het Algemeen Bestuur van GGD Zeeland,

De voorzitter,

De ambtelijk secretaris,

Mw. S. Suij

Mw. J. Gaemers

4. BIJLAGEN

Exploitatieresultaat Programma Inkoop Jeugdhulp Zeeland

Gemeente	Uitvoeringskosten IJZ	Taskforce Jeugd	Betaalde voorschotten	Afrekensaldo resultaat jaarrekening 2024
Borsele	91.044	14.881	113.845	7.920
Goes	158.917	25.974	198.773	13.883
Kapelle	43.361	7.087	54.192	3.744
Noord-Beveland	35.854	5.860	44.891	3.177
Reimerswaal	97.561	15.946	121.933	8.427
Schouwen-Duiveland	119.786	19.578	149.838	10.474
Tholen	120.543	19.702	150.849	10.604
Middelburg	258.848	42.307	323.739	22.584
Veere	63.911	10.446	79.873	5.516
Vlissingen	205.764	33.631	257.414	18.020
Hulst	105.699	17.029	130.224	7.495
Sluis	75.661	12.126	92.815	5.028
Terneuzen	242.890	39.699	303.721	21.132
Totaal	1.619.839	264.267	2.022.108	138.002